

Australian Government

Avustralya Vatandaşlığı

Ortak Bağımız

Bugünden itibaren ve gelecekte,

demokratik düşüncelerini paylaştığım,

hak ve özgürlüklerine saygı duyduğum,

ve yasalarını tanıyacak ve uyacak olduğum

Avustralya'ya ve Avustralya halkına bağlılık sözü veriyorum.

Avustralya Vatandaşlığı

Ortak Bağımız

Avustralya vatandaşlık sınavına girmek için ihtiyacınız olan tüm bilgiler bu kitapta yer almaktadır. Vatandaşlık sınavından geçmek için herhangi bir kişi ya da kuruluştan başka bir vatandaşlık bilgi seti satın almanız ya da edinmeniz gerekmemektedir. Bakanlık, sınavı geçmeniz size yardımcı olacağı ileri sürülen herhangi bir bilgi setini onaylamamakta ya da önermemektedir.

© Commonwealth of Australia 2009

Bu yapının telif hakkı vardır. Bu kitabı kişisel amaçlı, ticari olmayan ya da kuruluşunuz içinde kullanmak için yalnızca değiştirilmemiş (bu duyurunun kalması) şekilde bilgisayardan indirilebilir, sergileyebilir, basabilir ve çoğaltabilirsiniz. 1968 Telif Hakkı Yasası (*Copyright Act 1968*) kapsamında izin verilen her türlü kullanımı dışında tüm diğer hakları saklıdır.

İlave yetki taleplerinin aşağıdaki adrese yönlendirilmesi gerekir:

Commonwealth Copyright Administration
Copyright Law Branch
Attorney-General's Department
Robert Garran Offices
National Circuit
Barton ACT 2600

Faks: 02 6250 5989

E-posta: commonwealth.copyright@ag.gov.au

Göç ve Vatandaşlık Bakanlığı Ulusal İletişim Bölümü
(National Communications Branch of the Department of Immigration and Citizenship)

6 Chan Street Belconnen ACT 2617 tarafından yayımlanmıştır.

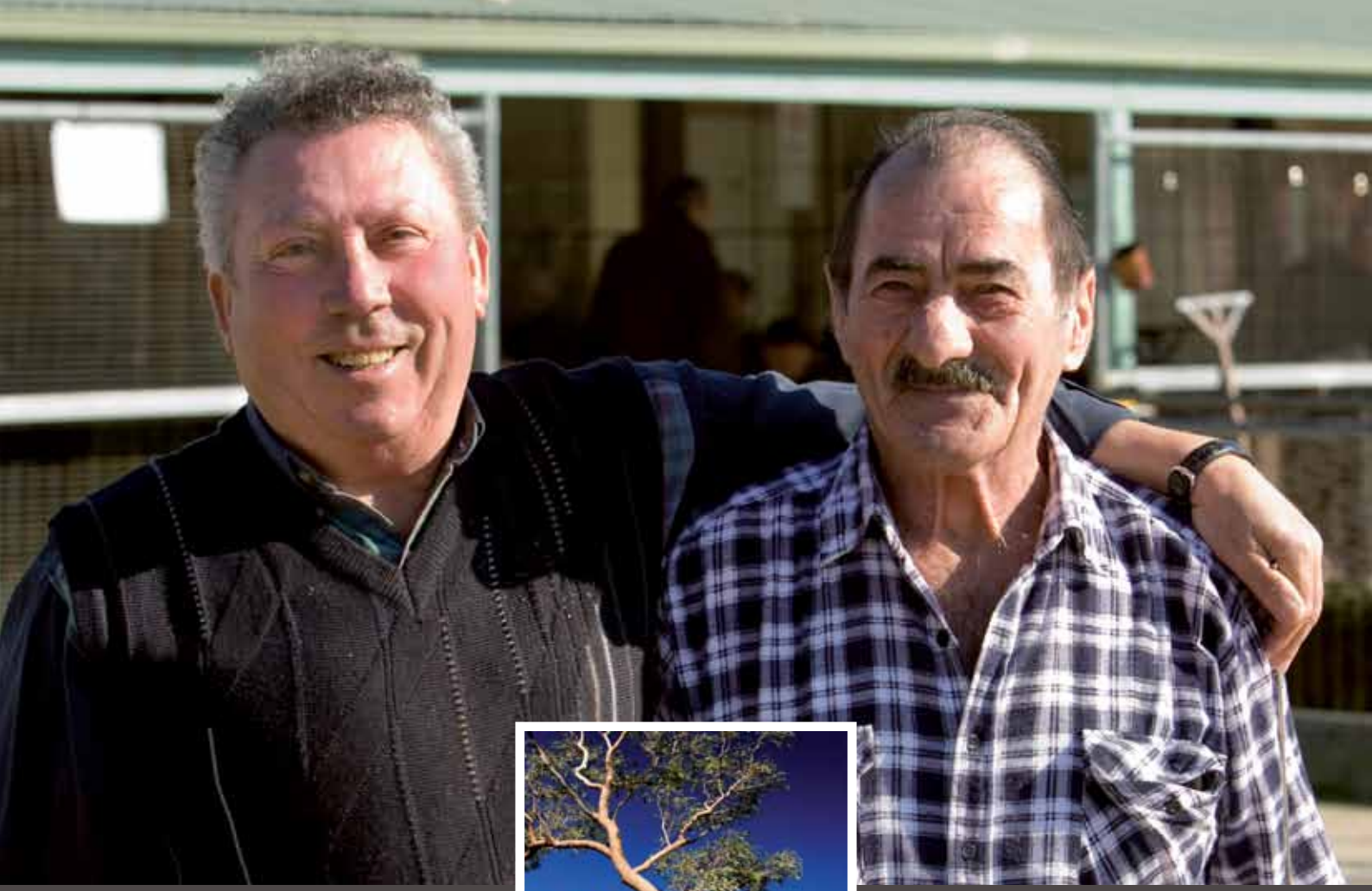
ISBN 978-1-92446-96-2

Yasal Uyarı:

Aborijin ve Torres Boğazı Adalı okuyucular bu yayının ölmüş kişilerle ilgili görüntü ve/veya içerik kapsadığı konusunda uyarılmaktadır.

İçindekiler

Sizin için bir mesaj	3
Sınava tabi bölüm	
1. Bölüm – Avustralya ve Avustralya Halkı	8
2. Bölüm – Avustralya’nın demokratik düşünce, hak ve özgürlükleri	16
3. Bölüm – Avustralya’da hükümet ve yasalar	22
Sınava tabi bölümün terimler sözlüğü	30
Alıştırma soruları	34
Sınava tabi olmayan bölüm	
4. Bölüm – Günümüzde Avustralya	38
5. Bölüm – Avustralya öykümüz	54
Sınava tabi olmayan bölümün terimler sözlüğü	72
Ayrıntılı bilgi için	74
Teşekkür	76

*Avustralya vatandaşlığı çok önemli kazanımlar sağlayan bir ayrıcalıktır.
Avustralya vatandaşı olarak eşsiz bir ulusal topluma katılmış oluyorsunuz.*

Sizin için bir mesaj

Avustralya vatandaşı olmayı seçtiğiniz için sizi kutluyoruz. Yeni bir ülkede yaşama ve vatandaş olarak topluma tam katılım cesaret, çaba ve kararlılık gerektirir. Barışçıl ve demokratik toplumumuza sağladığınız katkılar bizim için çok değerlidir.

Avustralya vatandaşlığı göçmenlik deneyiminizde önemli bir adımdır. Avustralya vatandaşı olmak Avustralya'ya ve bu ülkenin temsil ettiği tüm değerlere sürekli bağlılık anlamına gelmektedir. Ayrıca Avustralya toplumunun resmi bir üyesi olmanızın da başlangıcıdır. Sizin 'Ben bir Avustralyalıyım' diyebilmenizi sağlayacak bir adımdır.

Avustralya vatandaşlığı çok önemli kazanımlar sağlayan bir ayrıcalıktır. Avustralya vatandaşı olarak eşsiz bir ulusal topluma katılmış oluyorsunuz. Ülkemiz, yerli halkların ve daha sonra dünyanın dört bir yanından gelen göçmenlerin ortak katkıları üzerine kurulmuştur. Bu çeşitliliği kutlarken aynı zamanda birleşik ve uyumlu bir ulus olma çabalarını da sürdürmekteyiz.

Avustralya toplumunun güçlülüğü, sorunları çözmek ve Avustralya'yı bugün olduğu gibi büyük bir ülke haline getirmek için birlikte çalışmak anlamına gelmektedir. Avustralya istikrarlı bir hükümet sistemine sahip olup, Avustralyalılar hükümetin yetki ve kanunlarına saygı duymaktadır. İstikrarımız, kültürümüz ve yasalarımız tarihimiz tarafından şekillendirilmiştir. Avustralya toplumuna katılarak bu tarihi mirası devralacak ve bu tarihe katkı sağlayacak bir konumda olacaksınız.

Avustralya eski bir kıtadır. Çok geniş ve eşsiz bir kıta. Yağmur ormanları ve ormanlar; altın sahiller ve kurak çöllerden oluşan bir ülke. Yerli halkımızın kültürü dünyada süregelen en eski kültürdür. Ayrıca genç bir ulus; göçmenlerden oluşan bir ulusuz. Avustralya'da Avrupalı göçmenlerin yerleşimi 1788 tarihinde başlamıştır. Günümüzde yeni göçmenlere ev sahipliği yapmayı sürdürmekteyiz. 200'ü aşkın ülkeden gelen göçmenler Avustralya'yı vatanları olarak benimsemiştir. Bunun sonucunda, toplumumuz dünyada etnik ve kültürel çeşitliliği en fazla olan toplumlardan biri haline gelmiştir. Avustralya etnik ve kültürel çeşitliliği ulusal bütünlükle başarılı bir şekilde kaynaştırmıştır. Vatandaşlık hepimizi birleştiren bir bağıdır.

Avustralya demokrasi ile yönetilmektedir. Vatandaşlık size demokratik ulusumuzu inşa etme sürecine tam katılım olanağı vermektedir. Bu, Avustralya toplumunun resmi bir üyesi olarak sorumluluklarınızı eksiksiz yerine getirmeye hazır olduğunuzu ifade etmektedir. Avustralyalılar her bireyin saygınlık ve özgürlüğüne, kadın erkek eşitliğine ve hukukun üstünlüğüne inanmaktadır. Avustralya vatandaşlığı günlük yaşamınızda bu değerleri sonuna kadar yaşamanızla ilgilidir.

Avustralya Vatandaşlık Yemini

Tüm Avustralya vatandaşlarının, hak ve sorumluluklarını ve ister doğumda ister seçerek Avustralyalı olsun vatandaş olmanın anlamını kavraması önemlidir. Bu ulusumuzu oluşturunun önemli bir parçasıdır.

Avustralya vatandaşlık törenine katıldığınız zaman Avustralya Vatandaşlık Yemini edeceksiniz. Yemin ederek, Avustralya'ya ulusal bağlılığınızı açıkça ifade etmiş ve vatandaşlığın sorumluluk ve ayrıcalıklarını kabul etmiş olacaksınız. Yeminin içerik anlamını öğrenme, Avustralyalı olmanın ve vatandaşlığın sorumluluk ve ayrıcalıklarının ne anlama geldiğini kavramanızda yardımcı olacaktır.

Törende edeceğiniz yemin:

*Bugünden itibaren ve gelecekte, Tanrı huzurunda,**

demokratik düşüncelerini paylaştığım,

hak ve özgürlüklerine saygı duyduğum,

ve yasalarını tanıyacak ve uyacak olduğum

Avustralya'ya ve Avustralya halkına bağlılık sözü veriyorum.

* Tanrı huzurunda' sözünü kullanıp kullanmamak kişisel tercihe bağlıdır.

Bu kitabı okurken Yeminin anlamını ve Avustralya toplumundaki katkınızı nasıl artırabileceğinizi tam olarak kavrayacaksınız.

Avustralya vatandaşı olma

Avustralya 200 yıllık bir göçmenlik geçmişine sahiptir. Bu bağlamda hala genç bir ulus olan Avustralya'nın bir parçasısınız. Bir Avustralya vatandaşı olarak verdiğiniz kararlar geleceğimizi şekillendirmede yardımcı olacaktır.

Avustralya vatandaşlık sınavı

Avustralya vatandaşlık sınavı Avustralya ve vatandaşlığının sorumluluk ve ayrıcalıklarına ilişkin bilgilerinizin yeterli olup olmadığı değerlendirilmesine yönelik tasarlanmıştır.

Vatandaşlık sınavı ayrıca temel İngilizce bilginizin yeterli olup olmadığına yönelik olarak da tasarlanmıştır. İngilizce ulusal dilimizdir. İngilizce iletişim Avustralya toplumunda daha etkin rol oynamanızda yardımcı olmaktadır. Bu, eğitim, istihdam ve Avustralya'nın sunduğu diğer olanakların tüm avantajlarından yararlanmanızda yardımcı olmaktadır.

Vatandaşlık sınavı İngilizce çoklu seçenekli bir bilgisayar sınavıdır. Sınav, sorular havuzundan rasgele seçilen 20 sorudan oluşmaktadır. Sınavı geçmek için soruların yüzde 75'ine ya da 20 sorudan 15'ine doğru yanıt vermek zorundasınız.

Vatandaşlık sınavları Avustralya'da Göç ve Vatandaşlık Bakanlığı (Department of Immigration and Citizenship) ofislerinde yapılmaktadır. Sınavlar ayrıca Avustralya kırsalında çeşitli yerlerde ve bazı yurtdışı temsilciliklerinde de düzenlenmektedir.

Vatandaşlık sınavını geçerek, Avustralya Vatandaşlık Yemini'ni etmekle üstlenmiş olduğunuz sorumluluğu anladığınızı göstermiş olacaksınız.

Avustralya vatandaşlık sınavına hazırlanma

Vatandaşlık sınavına hazırlanmak için bu kaynak kitabı okumanız gerekecektir.

Kaynak kitap

Bu kaynak kitabın sınavta tabi olan ve olmayan bölümleri vardır.

Sınava tabi bölüm

Vatandaşlık sınavını geçmeniz için bilmeniz gereken tüm bilgiler bu kitabın ilk üç bölümünde yer almaktadır:

- 1. Bölüm – Avustralya ve Avustralya halkı
- 2. Bölüm – Avustralya'nın demokratik düşünce, hak ve özgürlükleri
- 3. Bölüm – Avustralya'da hükümet ve yasalar

Vatandaşlık sınavında yer alan soruları yanıtlamak için sınavta tabi bölümdeki bilgileri bilmeniz ve öğrenmeniz gerekecektir.

Sınava tabi olmayan bölüm

Sınava tabi olmayan bölümde Avustralya tarih ve kültürünü anlamanızda yardımcı olacak önemli bilgiler yer almaktadır. Bu bilgilerden sınava girmeyeceksiniz.

- 4. Bölüm – Günümüzde Avustralya
- 5. Bölüm – Avustralya öykümüz

Alıştırma soruları

Sınava tabi bölümün sonunda vatandaşlık sınavına hazırlanmanızda yardımcı olacak 20 alıştırma sorusu vardır.

Terimler sözlüğü

Hem sınava tabi olan hem de olmayan bölümlerin sonunda bir terimler sözlüğü (anahtar sözcüklerin ve anlamlarının bir listesi) bulunmaktadır.

Bu kaynak kitabın çeşitli dillere yapılmış çevirileri

Bu kaynak kitabın, İngilizce dışında başka bir dilde okuma konusunda daha yeterli olan vatandaş adayları için 37 toplum diline yapılmış çevirileri bulunmaktadır. Bu çeviriler yalnızca www.citizenship.gov.au adresli Avustralya vatandaşlık web sitesinden indirilebilir.

DVD

Ayrıca vatandaş adaylarının vatandaşlık sınavına hazırlanmasında yardımcı olmak amacıyla İngilizce hazırlanmış işitsel-görsel DVD'ler de mevcuttur. DVD'de, 20 sınav alıştırma sorusunun yanı sıra sınava tabi bölümden önemli noktaların sunumunu da bulacaksınız. Bu DVD, İngilizce düzeyi düşük kişiler için yardımcı çalışma gereci olarak hazırlanmıştır. DVD sipariş edilebilir ya da www.citizenship.gov.au adresli Avustralya vatandaşlık web sitesinden indirilebilir.

Avustralya vatandaşlık sınavı sırasında yardımcı olma

Vatandaş adaylarının çoğunun vatandaşlık sınavını yardım almadan tamamlayacak gerekli okuma becerilerine sahip olması beklenmektedir. İngilizce okuma düzeyi düşük olduğu için yardıma ihtiyacı olan kişilere, bir görevli soruları ve yanıt seçeneklerini yüksek sesle okuyarak yardımcı olabilir. Ayrıca bilgisayar becerileri yetersiz ya da özürlü olan kişilere de yardım sağlanacaktır. Vatandaşlık sınavı sırasında yardıma ihtiyacınızın olduğunu düşünmeniz durumunda, lütfen vatandaşlık görevlisine haber veriniz.

Ortak Bağımız: Avustralya Vatandaşlık Kursu

Bilgisayar sınavı yerine Avustralya vatandaşlık kursuna katılma konusunda hak sahibi olabilirsiniz.

Vatandaşlık kursu, bu kitabın sınava tabi bölümündeki tüm bilgileri kapsayacaktır. Ancak, hala temel İngilizce bilginiz olduğunu ve Avustralya Vatandaşlık Yemini'nde geçen kavramları anladığınızı göstermeniz gerekecektir.

Kurs hakkında daha fazla bilgi www.citizenship.gov.au adresli Avustralya vatandaşlık web sitesinde mevcuttur.

Ayrıntılı bilgi için

131 880 numaradan Vatandaşlık Bilgi Hattı'nı (Citizenship Information Line) (Pazartesi-Cuma, saat 08:30 – 04:30 arası) arayabilirsiniz.

Sözlü tercümana ihtiyaç duymanız halinde lütfen 131 450 numarayı arayınız.

Ayrıca www.citizenship.gov.au adresli Avustralya vatandaşlık web sitesini de ziyaret edebilirsiniz.

Avustralya vatandaşlık töreni

Avustralya vatandaşlık törenleri küçük çapta, birkaç kişinin katılımıyla olabildiği gibi çok geniş, yüzlerce ve hatta binlerce kişinin katıldığı törenler de olabilir. Yeni vatandaşlar ve resmi görevliler arasında yaşanan derin duygular ve övünç, töreni çok mutlu ve neşeli bir tören haline getirmektedir.

Vatandaşlık töreninin başında, bölgenizdeki arazinin geleneksel sahibi olan bir yerli halk temsilcisi tarafından karşılanabilirsiniz. Yerel toplumunuzun diğer liderleri ya da hükümet temsilcileri size hoşgeldiniz diyecek ve özendirici sözler söyleyeceklerdir.

Avustralya Vatandaşlık Yemini'ni Avustralya vatandaşı olmayı seçmiş diğer kişilerle birlikte yüksek sesle okuyacak ya da tekrar edeceksiniz. Bu, törenin en önemli bölümüdür. Avustralya'ya bağlılık yemini etmeden Avustralya vatandaşı olamazsınız. Yemin ederken tutmak üzere kutsal kitabınızı ya da kutsal yazılarınızı beraberinizde getirebilirsiniz, ancak bunu yapmak zorunda değilsiniz.

Toplulumunuzdan liderler ya da hükümet temsilcileri vatandaşlığın anlamı hakkında konuşmalar yapacaktır. Törende Avustralya Vatandaşlık Belgeniz verilecektir. Ayrıca toplumdaki ufak bir hediye de alabilirsiniz. Törene katılan herkes Avustralya ulusal marşı olan 'Advance Australia Fair'i söyleyecektir. Vatandaşlık töreninden sonra Avustralya vatandaşı olan diğer kişilerle tanışma ve onları kutlama olanağınız olacaktır.

Avustralya vatandaşı olmanızda ve Avustralya'da barış içinde üretken bir yaşam sürdürmenizde başarılar dileriz.

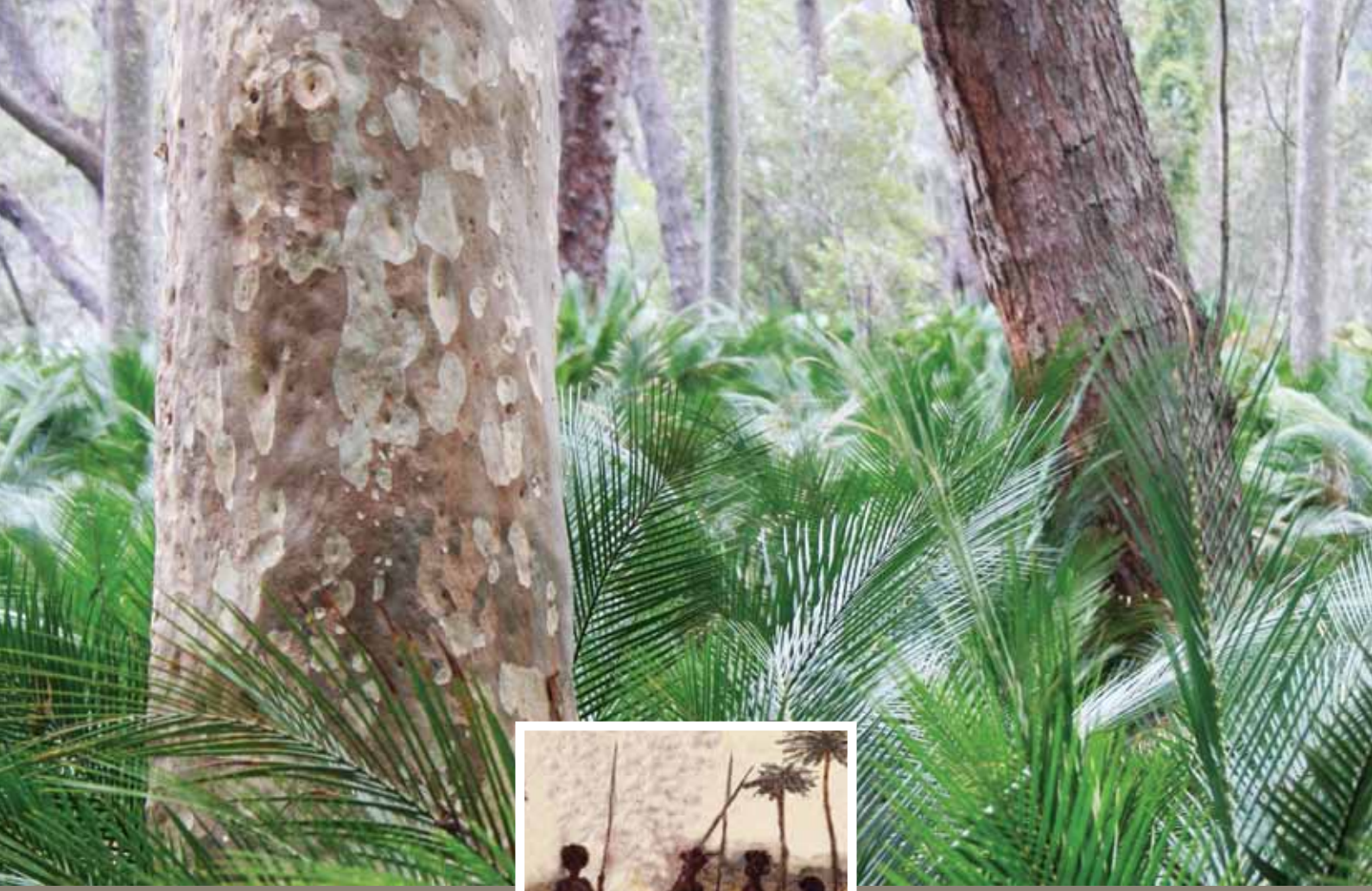

Vatandaşlık törenine katılan yeni Avustralya vatandaşları

Sınava tabi bölümün başlangıcı

1. Bölüm

Avustralya ve Avustralya halkı

Bugünden itibaren ve gelecekte, Tanrı huzurunda,
demokratik düşüncelerini paylaştığım,
hak ve özgürlüklerine saygı duyduğum,
ve yasalarını tanıyacak ve uyacak olduğum
Avustralya'ya ve Avustralya halkına bağlılık sözü veriyorum.*

* "Tanrı huzurunda" sözünü kullanıp kullanmamak kişisel tercihe bağlıdır.

Avustralya ve Avustralya halkı

bağlılık yemini edeceksiniz. Bu nedenle, yerli halkın kültürel mirası dahil Avustralya toplumu ve halkı hakkında bilgi sahibi olmanız çok önemlidir. Ayrıca Avustralya'nın bir Britanya kolonisi olarak belirsiz başlangıcından, bugün istikrarlı ve başarılı bir çokkültürlü ulus haline nasıl geldiğini kavramanız da önemlidir.

Bu bölümde, bizim öykümüzün oluşmasına katkı sağlayan olaylardan bazılarına ilişkin bilgiler de edineceksiniz. Bu bölümde ayrıca eyalet ve bölgelerimiz ile kendimizi açıkça Avustralyalı olarak gururla tanımladığımız gelenek ve sembollere ilişkin bilgiler de yer almaktadır.

Halkımız

Avustralya Yerlileri

Avustralya'nın ilk sakinleri Aborijin ve Torres Boğazı Adalılarıdır. Bunlar Avustralya'nın yerli halklarıdır. Avustralya yerli halkının kültürü dünyada yaşayan en eski kültürdür.

Tarihsel olarak Aborijin halkı Avustralya ana kıtasından ve Tasmania'dandır. Aborijinler 40 ila 60 bin yıldır burada yaşamaktadır.

Torres Boğazı Adalıları Queensland'in kuzeyindeki adalardandır. Bu yerli halk farklı bir kültürel kimliğe sahiptir.

Yerli halklar bugün hala kendilerine yol gösteren ortak inanç ve geleneklerini paylaşmaktadır. Yerli halkın, toprak ile arasında hikaye, sanat ve danslarında ifadesini bulan derin bir bağ vardır.

Avrupalı yerleşimin ilk günleri

Avrupalı yerleşimi, Büyük Britanya'dan yola çıkan ve 'İlk Filo' olarak bilinen ilk 11 mahkum gemisinin 26 Ocak 1788 tarihinde gelmesiyle başlamıştır.

Bu tarihlerde Britanya yasaları çok ağırdı ve hapisanelerde çok fazla sayıda mahkum barındırmak mümkün değildi. İngiliz Hükümeti, bu sorunun üstesinden gelmek için bu mahkumları dünyanın bir diğer ucuna; yeni koloni New South Wales'e göndermeye karar vermiştir.

New South Wales kolonisinin ilk valisi Kaptan Arthur Phillip'tir (Captain Arthur Phillip). Arthur Phillip Avrupalı yerleşimin ilk yıllarında birçok sorunun üstesinden gelmiştir. Koloni ayakta kalmış ve daha fazla mahkum ve mahkum olmayan göçmenler geldikçe büyüyüp gelişmiştir. Ülkenin diğer yerlerinde daha fazla sayıda koloniler kurulmuştur.

Mahkum olmayan ilk göçmenler İngiltere ve İrlanda'dan gelmiştir. İngiliz ve İrlanda kültürel mirasının Avustralya'nın tarih, kültür ve politik kurumlarında çok önemli etkileri olmuştur.

1851 yılında New South Wales ve Victoria kolonilerinde altın madeni bulunmuştur. Dünyanın dört bir yanından insanlar servet yapma şanslarını denemek için bu kolonilere gelmişlerdir. Bu yıllarda gelen Çinliler Avrupa dışından gelen en büyük göçmen grubunu oluşturmuştur. 10 yıl içinde nüfus iki katına çıkmıştır.

Avustralya ulusu

Daha sonraki on yıllarda ayrı koloniler bir ulus olma fikrini tartışmaya başladılar.

1901'de koloniler birleşerek 'Commonwealth of Australia' olarak adlandırılan eyaletler federasyonunu oluşturdular. O tarihte Avustralya'nın nüfusu yaklaşık 4 milyon olarak belirlenmiştir. Bu rakam yerli halkı kapsamıyordu.

20. yüzyılın ilk yarısında göçmen sayısı inip çıkmıştır. Büyük Britanya'dan gelen göçmenlerin buraya yerleşmesini etkin biçimde özendiren programlar nedeniyle çok sayıda Britanyalı göçmen Avustralya'ya yerleşmiştir.

Avrupa'da 2. Dünya Savaşı'nın ardından milyonlarca kişinin ana vatanını terk etmek zorunda kalması ile İngiliz göçmenler dışında bir göçmen dalgası gelmiştir. Büyük çoğunluk Avustralya'ya yeni bir yaşam kurmak amacıyla gelmiştir.

Son yıllarda göçmen ve sığınmacı programlarımız kapsamında Avustralya'ya dünyanın her yerinden göçmen ve sığınmacı alınmıştır. Göçmen ya da sığınmacılar buraya aile birleşimi, yeni bir ülkede yeni bir yaşam kurmak ya da yoksulluk, savaş veya işkenceden kaçmak için gelmişlerdir.

Bugün Avustralya'nın nüfusu yaklaşık 22 milyondur. Bu nüfusun üçte birinden fazlası Avustralya dışında başka bir ülkede doğmuştur. Avustralya bu kişilerin ulusumuza yaptığı katkılarla çok güçlenmiştir. Avustralya'nın kültürel ve etnik çeşitliliğini kutlamanın yanı sıra aynı zamanda kaynaşmış ve birleşmiş bir ulus oluşturmayı da amaçlamaktayız.

Avustralya'nın ulusal dili İngilizcedir. İngilizce ulusal kimliğimizin bir parçasıdır. Avustralya'da herkes Avustralya toplumuna katılımlarında yardımcı olması için İngilizceyi öğrenmeye ve kullanmaya özendirilmektedir. İngilizce iletişim ayrıca Avustralya'da yaşam ve çalışma hayatından en iyi şekilde yararlanmak için de çok önemlidir. Diğer diller de değerlidir. Avustralya'nın kültürel çeşitliliği olan toplumunda 200'ü aşkın dil konuşulmaktadır.

Avustralya eyalet ve bölgeleri

'The Commonwealth of Australia', eyalet ve bölgelerden oluşan bir federasyondur. Avustralya'da altı eyalet ve iki bölge vardır. Canberra Avustralya'nın başkentidir. Her eyalet ve bölgenin kendi başkentleri vardır.

Eyalet	Başkent
New South Wales (NSW)	Sydney
Victoria (Vic.)	Melbourne
Queensland (Qld)	Brisbane
Western Australia (WA)	Perth
South Australia (SA)	Adelaide
Tasmania (Tas.)	Hobart
Bölge	Başkent
Australian Capital Territory (ACT)	Canberra
Northern Territory (NT)	Darwin
Canberra aynı zamanda Avustralya'nın da başkentidir	

Eyaletler

New South Wales İngilizler tarafından kurulan ilk kolonidir. Sydney New South Wales eyaletinin başkentidir ve Avustralya'nın en büyük kentidir. 'Sydney Harbour Bridge' ve 'Opera House' ulusal simgelerimizdir.

New South Wales

Victoria ana karadaki en küçük eyalettir. Victoria'daki birçok güzel bina 1850'li yıllarda altına hücum döneminde yaratılan zenginlik sonucu inşa edilmiştir. Victoria'nın başkenti Melbourne'dır.

Victoria

Queensland ikinci büyük eyalettir. Kuzeyinde Torres Boğazı Adaları'nın bulunduğu bu eyalet, tropikal yağmur ormanlarına, ılıman sahil bölgelerine ve çoğunlukla kuru karasal bölgelere sahiptir. Doğu sahilinde dünyaca ünlü olan Büyük Mercan Resifi (Great Barrier Reef) uzanmaktadır. Queensland'in başkenti Brisbane'dir.

Queensland

Batı Avustralya (Western Australia) en büyük eyalettir. Eyaletin güney-batısında zengin tarım arazileri ve üzüm bağları olmasına karşın, doğusunun büyük bir bölümü çöldür. Eyalet çok sayıda büyük madencilik projelerine ev sahipliği yapmaktadır. Eyalet nüfusunun yaklaşık dörtte üçü başkent olan Perth'de yaşamaktadır.

Batı Avustralya

Güney Avustralya (South Australia) engebeli sahil şeridinde ve birçok ünlü üzüm bağı ve şaraphane bölgesine sahiptir. Başkent Adelaide'de koloni dönemi mimarisinin çok sayıda güzel örneklerine rastlanmaktadır.

Güney Avustralya

Tasmania ana karadan Bass Boğazı (Bass Strait) ile ayrılmış olan en küçük eyalettir. Adanın büyük bir bölümü el değmemiş doğal güzelliklerden oluşmaktadır. Tasmania'nın başkenti Hobart'tır.

Tasmania

Bölgeler

Avustralya Başkent Bölgesi (Australian Capital Territory) Sydney ve Melbourne arasında yer almaktadır. Avustralya'nın başkenti Canberra bu bölgededir. Canberra, Parlamento ve Avustralya Yüksek Mahkemesi gibi önemli ulusal kurumlara ev sahipliği yapmaktadır.

Avustralya Başkent Bölgesi

Kuzey Bölgesi (Northern Territory) kuzeyinde tropik bölge, güneyinde ise kırmızı topraklı çölden oluşmaktadır. Küçük nüfusunun büyük bir bölümü başkent Darwin'de ve Darwin ile orta Avustralya'ya yakın en büyük yerleşim yeri olan 'Alice Springs' arasındaki ana otoban boyunca yoğunlaşmıştır.

Kuzey Bölgesi

Gelenekler ve semboller

Avustralya'nın önemli günleri

Avustralya Günü

Her yıl 26 Ocak'ta Avustralya Günü'nü (Australia Day) kutlamaktayız. Avustralya Günü tüm eyalet ve bölgelerde resmi tatil günüdür.

Avustralya Günü'nde tüm Avustralya'da büyük küçük tüm toplumlar Avustralya hakkında önemli olan herşeyi ve Avustralyalı olmayı kutlamaktadır. Bu, Avustralya'da her yıl kamusal alanda kutlanan en büyük etkinliktir.

Avustralya Günü, tarihimiz ve bu ulusu büyük bir ulus yapan tüm halkımız ile gurur duyduğumuz gündür. Bugün, şimdiki zamanı kutladığımız ve birlikte mutlu gönençli bir geleceği taahhüt ettiğimiz bir gündür. Bu nedenle, Avustralya çapında birçok vatandaşlık töreninin düzenlendiği bir gündür.

26 Ocak 1788 tarihinde İngiliz Hükümeti adına bir mahkum yerleşimi kurmak amacıyla Britanya'dan yola çıkan İlk Filo'nun gelişinin yıldönümüdür. Bu İlk Filo'nun Kaptanı Arthur Phillip'tir (Captain Arthur Phillip).

Avustralya Günü arifesinde, Başbakan Canberra'da Yılın Avustralyalısı ödülleri açıklamaktadır.

Her yıl Avustralya Günü'nde birçok vatandaşlık töreni düzenlenmektedir

Anzak Günü yürüyüşü

Anzak Günü

Anzak Günü (Anzac Day) her yıl 25 Nisan'da kutlanmaktadır. Anzak Günü adını, 1. Dünya Savaşı sırasında, 25 Nisan 1915 tarihinde, Türkiye'de Gelibolu'da karaya çıkan Avustralya ve Yeni Zelanda Ordu Birlikleri'nden almıştır.

Anzak Günü, savaşta, çatışmada ve barışı koruma hareketlerinde hizmet veren ve yaşamını kaybeden tüm Avustralyalıların fedakarlıklarını hatırladığımız geniş çaplı törenlerle kutlanan bir gündür. Ayrıca bu alanda hizmet veren tüm kadın ve erkek görevlilerin cesaret ve bağlılıklarını saygı ile anmaktayız.

Avustralya Günü, Anzak Günü ve diğer önemli ulusal günler ve kutlamalar hakkında daha fazla bilgi 'Günümüzde Avustralya' başlıklı 4. Bölüm'de bulunabilir.

Avustralya bayrakları

Avustralya'nın üç resmi bayrağı vardır. Avustralya Ulusal Bayrağı, Avustralya Aborijin Bayrağı ve Torres Strait Adalıları Bayrağı. Her eyalet ve bölgenin ayrıca kendi bayrakları da vardır. Bunlar 11. sayfada yer almaktadır.

Avustralya Ulusal Bayrağı

Avustralya Ulusal Bayrağı mavi, beyaz ve kırmızı renklidir. Bayrak üç önemli parçadan oluşmaktadır:

- Union Jack' olarak bilinen Büyük Britanya Bayrağı sol üst köşede yer almaktadır. Bu bayrak İngiliz yerleşiminin tarihini simgelemektedir.
- Union Jack'in altında İngiliz Milletler Topluluğu Yıldızı (Commonwealth Star) yer almaktadır. Bu yıldız, altı tanesinin her biri altı eyaleti, biri bölgeleri simgeleyen yedi uçlu bir yıldızdır.
- Sağ taraftaki Güney Haçı (Southern Cross) yıldızı güney yarımkürede gördüğümüz bir yıldızlar kümesidir.

Avustralya Ulusal Bayrağı mavi, beyaz ve kırmızı renklerden oluşmaktadır

Avustralya Aborijin Bayrağı

Avustralya Aborijin Bayrağı siyah, kırmızı ve sarı renklerden oluşmaktadır. Üç önemli parçası olan bayrağın renklerinin en yaygın yorumu aşağıda belirtilmektedir:

- Bayrağın üst yarısı siyah renklidir ve Avustralya Aborijin halkını temsil etmektedir.
- Alt yarısı kırmızı renklidir ve yeryüzünü ve toprakla tinsel ilişkiyi temsil etmektedir.
- Sarı daire güneşi temsil etmektedir.

Avustralya Aborijin Bayrağı siyah, kırmızı ve sarı renklerden oluşmaktadır

Torres Boğazı Adalıları Bayrağı

Torres Boğazı Adalıları Bayrağı yeşil, mavi, siyah ve beyaz renklerden oluşmaktadır.

- Yeşil şeritler yeryüzünü temsil etmektedir.
- Ortadaki mavi panel denizi temsil etmektedir.
- Siyah çizgi Torres Boğazı Adalılarını temsil etmektedir.
- Ortadaki beyaz dansçının saç bandı tüm Torres Boğazı Adalılarının sembolüdür.
- Beyaz yıldızın uçları Torres Boğazı'ndaki grup adaları temsil etmektedir.
- Beyaz renk barış sembolüdür.

Torres Boğazı Adalıları Bayrağı yeşil, mavi, siyah ve beyaz renklerden oluşmaktadır

Commonwealth Arması

Commonwealth Arması (Commonwealth Coat of Arms) Avustralya'nın resmi sembolüdür. Ulusal bütünlüğümüzü simgelemektedir. Commonwealth of Australia'nın yetki ve mülkiyetini temsil etmektedir.

- Ortada federasyonu ve altı eyaleti temsil eden bir kalkan vardır.
- Kalkanı her iki tarafından bir kanguru ve bir emu desteklemektedir. Kanguru Avustralya'ya özgü bir hayvan ve 'emu' ise Avustralya'ya özgü bir tür devekuşudur.
- Kalkan üzerinde altın bir İngiliz Milletler Topluluğu (Commonwealth) yıldızı bulunmaktadır.
- Arka planda Avustralya'nın ulusal çiçeği altın akasya (golden wattle) yer almaktadır.

Commonwealth Arması

Avustralya'nın ulusal çiçeği

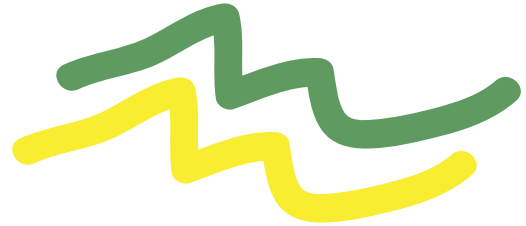
Avustralya'nın ulusal çiçeği altın akasyadır (golden wattle). Bu küçük ağaç esas olarak güney-doğu Avustralya'da yetişmektedir. Parlak yeşil yaprakları olan bu ağaç ilkbaharda çok sayıda altın sarısı çiçek açar. Her eyalet ve bölgenin de kendi çiçek amblemi vardır.

Altın akasya

Avustralya'nın ulusal renkleri

Avustralya'nın ulusal renkleri altın akasyanın renkleri olan yeşil ve altın renkleridir. Ulusal spor takımlarımızın üniformaları genellikle yeşil ve altın rengidir.

Avustralya'nın ulusal renkleri yeşil ve altın rengi

Avustralya'nın ulusal değerli taşı

Opal Avustralya'nın ulusal değerli taşıdır. Aborijin masallarına göre bir gökkuşağı yeryüzüne değmiş ve opalin renklerini oluşturmuştur.

Opal

Avustralya'nın ulusal marşı

'Advance Australia Fair' Avustralya'nın ulusal marşıdır. Bu marş ulusal önemi olan etkinliklerde söylenir. Ayrıca Avustralya vatandaşlık töreninde, büyük spor etkinliklerinde ve okullarda da söylenmektedir. Ulusu birleştiren bu marş sevincin ve Avustralyalı olmanın kamusal ifadesidir.

Advance Australia Fair

*Australians all let us rejoice,
For we are young and free;
We've golden soil and wealth for toil;
Our home is girt by sea;
Our land abounds in nature's gifts
Of beauty rich and rare;
In history's page, let every stage
Advance Australia Fair.
In joyful strains then let us sing,
Advance Australia Fair.*

*Beneath our radiant Southern Cross
We'll toil with hearts and hands;
To make this Commonwealth of ours
Renowned of all the lands;
For those who've come across the seas
We've boundless plains to share;
With courage let us all combine
To Advance Australia Fair.
In joyful strains then let us sing,
Advance Australia Fair.*

*Sınavda Avustralya ulusal marşının adı sorulabilir. Ancak ulusal marşın sözlerinden sınava girmeyeceksiniz.

2. Bölüm

Avustralya'nın demokratik düşünce, hak ve özgürlükleri

Bugünden itibaren ve gelecekte, Tanrı huzurunda,
demokratik düşüncelerini paylaştığım,
hak ve özgürlüklerine saygı duyduğum,
ve yasalarını tanıyacak ve uyacak olduğum
Avustralya'ya ve Avustralya halkına bağlılık sözü veriyorum.*

* "Tanrı huzurunda" sözünü kullanıp kullanmamak kişisel tercihe bağlıdır.

Avustralya'nın demokratik düşünce, hak ve özgürlükleri

Vatandaşlık töreninde, Avustralya'nın demokratik düşüncelerini paylaşma ve Avustralya halkının hak ve özgürlüklerine saygı duyma sözü vermiş olursunuz.

Avustralya demokrasi ile yönetilmektedir. Demokrasi, vatandaşların kendi adlarına ülkeyi yönetecek ve yasaları yapacak temsilcileri özgürce seçtikleri bir yönetim sistemidir.

Avustralyalılar barış, saygı, özgürlük ve eşitliğe inanmaktadır. Avustralyalı olmanın önemli bir parçası, başkalarının farklılığına ve benimsemesene de, tercihlerine saygı duymaktır. Bu tanım, etnik köken, gelenek ve cinsiyetlerine bakmaksızın kişilere eşit davranma ve tüm Avustralyalılara fırsat eşitliği ve özgürlük tanımayla ilgilidir.

Bu demokratik düşünceler ülkemizi ve kültürümüzü şekillendirmekte olup, pekçok kişinin Avustralyalı olma isteğinin nedenini de açıklamaktadır. Bu nedenle, tüm Avustalya halkının gözettiği bu demokratik düşünce, hak ve özgürlüklerin kavranması çok önemlidir.

Demokratik inançlarımız

Parlamberter demokrasi

Avustralya yönetim sistemi parlamberter demokrasidir. Bu, tüm Avustralyalıların hükümet yönetimine katılmaları demektir. Avustralya vatandaşları, kendilerini parlamentoda temsil edecek kişileri düzenli olarak seçtiklerinden, yönetimin gücü Avustralya halkından gelmektedir. Ülkenin yönetildiği yasaları yapma ve değiştirme yetkisi yalnızca parlamentoya aittir.

Parlamberter demokraside parlamento temsilcileri verdikleri kararlar hakkında halka seçimler aracılığıyla yanıt vermek zorundadır.

Hukukun üstünlüğü

Avustralya yasaları Avustralya'da yaşayan herkes için önemlidir. Avustralyalılar barışçıl ve düzenli bir toplum yaşamının sürdürülmesinde yasaların öneminin bilincindedir. Tüm Avustralyalılar Avustralya yasalarınca korunma hakkına sahiptir.

Avustralya yasalarına herkes uymak zorundadır. Uymayan kişiler polis tarafından tutuklanabilir ve mahkemeye çıkarılabilir.

Tüm Avustralyalılar yasalar karşısında eşittir ve hiç kimse ya da hiçbir grup yasaların üstünde değildir. Bu ilke 'hukukun üstünlüğü' olarak adlandırılmaktadır. Avustralya toplumunda yetkili pozisyonda olan kişiler Avustralya yasalarına uymak zorundadır. Bu zorunluluk iş adamları- iş kadınları ve polisin yanı sıra, hükümet, toplum ve dini liderleri de kapsamaktadır.

Huzur ve barış içinde yaşama

İstikrarlı bir yönetim sistemi olan barışçıl ve huzurlu bir ülkede yaşamaktan gurur duymaktayız. Değişikliğin tartışma, barışçıl ikna yöntemi ve demokratik proses ile gerçekleştiğine inanmaktayız. Bir kişinin fikrini ya da bir yasayı değiştirme yöntemi olarak şiddeti reddetmekteyiz.

Kökenine bakmaksızın tüm bireylere saygı duyma

Kişiler Avustralya'ya dünyanın çeşitli ülkelerinden yerleşme amaçlı gelmektedir. Birçok kişi farklı inanç ve geleneklerden oluşan farklı kültürel mirasa sahiptir. Demokratik toplumumuzda hepimiz, Avustralya yasalarını ihlal etmedikçe bu inanç ve gelenekleri yaşatma ve paylaşma konusunda özgürüz.

Bu özgürlüğün değerini bilmekteyiz ve ırk, etnik köken, cinsiyet, cinsel tercih, medeni durum, yaş, özürllülük, kültürel miras, kültür, siyasi düşüncü, zenginlik ya da dini inançlarına bakmaksızın tüm Avustralyalıların birbirlerine karşı saygılı davranmalarını beklemekteyiz.

Tüm bireylerin saygınlığına yönelik bu karşılıklı saygıya önem vermekteyiz.

İhtiyaç içinde olan kişilere şefkat gösterme

Avustralya'da 'dostluk' ruhu vardır. Bu ruh, ihtiyaç içinde olduğumuzda birbirimize yardımcı olacağımız anlamına gelmektedir. Dost genellikle bir arkadaşdır, ancak tamamen yabancı bir kişi de olabilir. Bir dost, yaşlı komşusuna yemek götürebilir, bir arkadaşını arabayla bir doktor randevusuna götürebilir ya da yalnız bir kişiyi ziyaret edebilir.

Bu dostluk ruhu nedeniyle birçok kişi ve grup gönüllü bir çalışma aracılığıyla birbirine yardımcı olmaktadır. Siz de gönüllü bir kişi olabilirsiniz. Gönüllü çalışma çok tatmin edici bir uğraş olabilir. Ayrıca bilgi paylaşmak, yeni beceriler öğrenmek ve Avustralya toplumuna ait olma duygusunu artırmak için çok iyi bir olanaktır. Bundan başka, hükümetimiz de ihtiyaç içinde olan Avustralyalıları sosyal güvenlik ve diğer servisler aracılığıyla desteklemektedir.

Özgürlüklerimiz

Konuşma ve ifade özgürlüğü

Konuşma özgürlüğü kişilere, düşündüklerini söyleme, yazma ve fikirlerini başkalarıyla tartışma olanağı sağlamaktadır. İfade özgürlüğü ise, kişilere düşüncelerini sanat, film, müzik ve edebiyat aracılığıyla açıklama olanağı tanımaktadır.

Avustralya'da herhangi bir konuda ne düşündüğümüzü özel olarak ya da kamuoyu önünde söyleme ve yazma özgürlüğüne sahibiz. Ancak başkalarına zarar veremeyiz.

Avustralyalılar hükümetin karar ve yasalarını barışçıl bir şekilde protesto etme konusunda özgürdür

Kimseye karşı asılsız iddialarda bulunamayız, başkalarını yasaları ihlal etmeye özendiririz ya da bir kişinin itibarına zarar veremeyiz. Bireyin itibarını asılsız bilgilere karşı koruyan yasalar mevcuttur.

Kültürel farklılıkları ya da etnik kökenleri nedeniyle başkalarına karşı nefret uyandırmak ya da şiddet uygulamaya özendirmek yasalara aykırıdır.

Başka kişilerle kamuya açık ya da özel alanlarda sosyal ya da siyasi tartışmalar yapmak için bir araya gelme özgürlüğüne sahibiz. Hükümeti eleştirebilir, hükümetin kararlarını barışçıl bir şekilde protesto edebilir ve yasaları değiştirmek için kampanya yürütebiliriz.

Ayrıca başkalarının konuşma ve ifade özgürlüklerine de saygı duymak zorundayız.

Yazılı basın, televizyon ve radyo da aynı özgürlüklere sahiptir.

Örgütlenme özgürlüğü

Avustralyalılar, siyasi bir parti, sendika, dinsel, kültürel ya da sosyal gruplar gibi her türlü yasal kuruluşa katılma ve katılmama özgürlüğüne sahiptir.

Avustralyalılar hükümetin bir uygulamasına ya da bir kuruluşa karşı protestoda bulunmak için bir araya gelebilirler. Ancak, tüm protestolar yasalar çerçevesinde olmalıdır. Bu kural protestoların barışçıl ve hiç kimseyi incitmeden ya da mülke zarar vermeden yapılması zorunluluğunu ifade eder.

Din özgürlüğü ve laik hükümet

Avustralya Musevilik-Hristiyanlık kültür mirası olan bir ülkedir ve birçok Avustralyalı kendini Hristiyan olarak tanımlamaktadır. Avustralya'da Paskalya Cuması (Good Friday), Paskalya Pazarı (Easter Sunday) ve Noel Günü (Christmas Day) gibi Hristiyanlık dininin özel günleri resmi tatildir.

Ancak, Avustralya'da hükümet laikdir. Bu, ulusal bir resmi dinin olmadığı anlamına gelmektedir.

Avustralya'da kişiler, uygulamada Avustralya yasalarını ihlal etmedikleri sürece seçtikleri herhangi bir dinin gereklerini yerine getirme özgürlüğüne sahiptir. Hristiyanlık dışında Budizm, İslamiyet, Hinduizm, Yahudilik ve daha birçok din Avustralya'da özgürce yaşanmaktadır.

Avustralyalılar ayrıca herhangi bir dine mensup olmama özgürlüğüne de sahiptir. Din ve inançları ne olursa olsun hükümet tüm vatandaşlarına eşit davranmak zorundadır.

Dinsel çeşitlilik Avustralya'nın dinamik çokkültürlü bir toplum olmasına katkı sağlamaktadır.

Birçok dinin kuralları vardır. Ancak bunlar Avustralya'da yasa değildir. Sözgelimi, çocukların velayeti ve mal paylaşımı dahil boşanma işlemi Avustralya Parlamentosu'ndan çıkan yasalarla yönetilmek zorundadır. Tüm Avustralyalılar bu yasalarla güvence altına alınma hakkına sahiptir. Aynı zamanda birden fazla kişiyle evlenme gibi bazı dinsel ya da kültürel uygulamalar da Avustralya yasalarına aykırıdır.

Eşitliklerimiz

Avustralya’da eşitlik

Avustralya’da bir kişiye cinsiyeti, ırkı, özürlülüğü ya da yaşı nedeniyle başkalarına göre farklı davranılmamasını sağlayan bazı yasalar vardır.

Kadın erkek eşitliği

Avustralya’da kadın ve erkek eşit haklara sahiptir. Cinsiyeti nedeniyle bir kişiye karşı ayrımcı davranılması yasalara aykırıdır.

Erkek ve kadın her ikisi de evlilik gibi kişisel konularda kendi bağımsız tercihlerini yapma hakkına sahiptir ve sindirme ya da şiddete karşı yasalarla korunmaktadır.

Kadın ve erkek her ikisi de eğitim ve istihdam olanaklarından eşit olarak yararlanma hakkına sahiptir. Kadın ve erkek her ikisi de oy kullanabilir ve parlamento üyeliği için adaylığını koyabilir. Kadın ve erkek her ikisi de Avustralya Silahlı Kuvvetleri’ne ve polis gücüne katılabilir. Kadın ve erkek yasalar karşısında eşittir.

Fırsat eşitliği

Avustralyalılar toplumda sınıf farkına inanmamaktadır. Bunun yerine herkesin ‘fırsat eşitliğini’ hakkettiği adil bir toplum düzenini benimsemektedir. Bu, bir kişinin yaşamda sağladığı başarıların, zenginlik veya özgeçmişinden çok onun çok çalışmasının ve becerilerinin bir sonucu olduğu anlamına gelmektedir. Örneğin, bir kişi özgeçmişinden ötürü değil beceri, yetenek ve deneyimleri esas alınarak bir iş bulmalı ya da terfi etmelidir.

Avustralya’da iş dünyasında, profesyonel alanda, kamu sektöründe, sanat ve spor alanında çok çalışmaları ve yetenekleri sayesinde lider olmuş birçok yeni göçmenin öyküsü bulunmaktadır.

Avustralya’da kişilerin herhangi bir dine mensup olma özgürlükleri vardır

Kadın ve erkekler Kara, Deniz ve Hava Kuvvetlerine katılabilirler

Tüm Avustralyalıların üniversiteye gitme olanağı vardır

Avustralya vatandaşlığının sorumluluk ve ayrıcalıkları

Avustralya'da sürekli oturma izni olan bir kişi olarak, halihazırda özgür ve demokratik bir toplumda yaşamının tadını çıkarmaktasınız. Avustralya vatandaşı olduğunuzda yeni sorumluluklar üstleneceksiniz. Ayrıca bir dizi yeni yararlarınız da olacaktır.

Sorumluluklar- Avustralya'ya verecekleriniz

Avustralya vatandaşı olarak aşağıda belirtilenleri yapmak zorundasınız:

- yasalara uymak
- federal ve eyalet ya da bölge seçimlerinde ve bir referandumda oy kullanmak
- gerektiğinde Avustralya'yı savunmak
- çağırıldığında bir jüride görev almak.

Ayrıcalıklar – Avustralya'nın size verecekleri

Bir Avustralya vatandaşı olarak aşağıdaki haklarınız vardır:

- federal ve eyalet ya da bölge seçimlerinde ve bir referandumda oy kullanma
- Avustralya Kamu Sektöründe ya da Avustralya Silahlı Kuvvetleri'nde (Australian Defence Force) çalışmak için başvurma
- parlamento'ya seçilmek için aday olma
- Avustralya pasaportu almak için başvurma ve Avustralya'ya serbestçe tekrar giriş yapma
- yurtdışında olduğunuzda Avustralya diplomatik temsilciliklerinden yardım alma
- yurtdışında Avustralya vatandaşlarından doğan çocukları Avustralya vatandaşlığına kaydettirme.

Sorumluluklar

Yasalara uymak

Hükümet temsilcilerimiz düzenli, özgür ve güvenli bir toplum sağlamak, sürdürmek ve haklarımızı korumak için yasalar yapmaktadır. Tüm Avustralyalılar Avustralya Parlamentosu, eyalet ve bölge parlamentoları ile yerel hükümetler tarafından yapılan yasalara uymak zorundadır.

Avustralya'daki bazı önemli yasalara ilişkin ayrıntılı bilgi 'Avustralya'da hükümet ve yasalar' başlıklı 3. Bölüm'de yer almaktadır.

Federal ve eyalet ya da bölge seçimlerinde ve bir referandumda oy kullanmak

Oy kullanmak tüm Avustralya vatandaşları için önemli bir hak ve sorumluluktur. Parlamentoda bizi temsil etmesini istediğimiz kişiler için oy kullanırız. Böylece, hepimiz ülkenin yönetiminde söz sahibi olmuş ve Avustralya'nın geleceğine katkıda bulunmuş oluruz.

Bir vatandaş olarak federal ve eyalet ya da bölge seçimlerinde düzenli olarak oy kullanacaksınız. Zaman zaman, Avustralya Anayasası'nda yapılacak değişiklikler için oy kullanma anlamına gelen bir referandumda da oy kullanacaksınız. Avustralya Anayasası hakkında ayrıntılı bilgi 'Avustralya'da hükümet ve yasalar' başlıklı 3. Bölüm'de yer almaktadır.

18 yaş ya da üzerindeki Avustralya vatandaşları ad ve adreslerini seçmen kütüğüne kayıt ettirmek zorundadır. Seçmen kütüğüne kayıt yaptırdıktan sonra, 18 yaş ve üzerindeki Avustralya vatandaşları için federal ve eyalet ya da bölge seçimlerinde oy kullanmak zorunludur.

Bazı eyaletlerde yerel hükümet (belediye) seçimlerinde oy kullanmak zorunlu değildir.

Federal ve eyalet ya da bölge ve yerel hükümet seçimlerinde oy kullanarak görüşlerimizi bildirmekteyiz

Gerektiğinde Avustralya'yı savunmak

Avustralya Silahlı Kuvvetleri'nde askerlik yapmak gönüllülük esasına dayanmaktadır. Ancak gerekli olduğunda, tüm Avustralyalıların bir araya gelerek ülkeyi ve yaşam biçimini savunma yükümlülükleri vardır.

Çağırıldığında bir jüride görev almak

Jüri hizmeti yapmak 18 yaş ya da üzerindeki Avustralya vatandaşları için bir sorumluluktur. Bir jüri, bir davada kanıtları dinleyen ve sanığın suçlu olup olmadığına karar veren sıradan Avustralyalılardan oluşmuş bir gruptur.

Seçmen kütüğünde kaydı olan tüm Avustralyalılar jüride görev yapmak için çağrılabilir.

Jüri görevi, mahkeme sisteminin şeffaf ve adil olmasının sağlanmasında yardımcı olmaktadır.

Ayrıcalıklar

Avustralya Kamu Sektöründe ya da Avustralya Silahlı Kuvvetleri'nde çalışmak için başvurma

Avustralya vatandaşı olmanız durumunda Avustralya Kamu Kurum ve Kuruluşlarına başvurabilir ve Avustralya Hükümeti için çalışabilirsiniz. Örneğin; Centrelink, Medicare ya da Avustralya Vergi Dairesi (Australian Taxation Office) gibi.

Avustralya vatandaşları ayrıca kariyer yapmak için Avustralya Silahlı Kuvvetleri'ne (Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri) başvurma hakkına da sahiptirler.

Parlamentoya seçilmek için aday olma

18 yaş ve üzerindeki Avustralya vatandaşları federal, eyalet ya da bölge düzeyinde parlamentoya seçilmek için aday olabilirler. Avustralya parlamentosunda görev yapmak hem büyük bir onur hem de çok ciddi bir sorumluluktur.

Avustralya pasaportu almak için başvurma ve Avustralya'ya serbestçe tekrar giriş yapma

Avustralya vatandaşı olduğunuzda, Avustralya'da özgürce yaşama hakkına sahip olursunuz.

Avustralya pasaportu almak için başvurma hakkına sahipsiniz. Avustralya vatandaşı olarak yurtdışında seyahat etme ve Avustralya'ya dönme özgürlüğüne sahipsiniz. Avustralya'ya geri gelmek için vize almanıza gerek yoktur.

Yurtdışında olduğunuzda Avustralya diplomatik temsilciliklerinden yardım alma

Birçok ülkede Avustralya'nın elçilikleri, yüksek komiserlikleri ya da konsoloslukları bulunmaktadır. Yurtdışında olduğunuz zamanlarda, ihtiyaç duyduğunuzda bu resmi görevlilerden yardım talep edebilirsiniz.

Bu, sosyal kargaşa ve doğal felaketler gibi acil durumları da kapsamaktadır. Görevliler ayrıca acil durumda pasaport çıkartabilir ve kaza, ağır hastalık ya da ölüm hallerinde tavsiye ve destek hizmeti de sağlayabilirler.

Başka bir ülkede bulunduğunuzda o ülkenin yasalarına uymak zorundasınız.

Yurtdışında Avustralya vatandaşlarından doğan çocukları Avustralya vatandaşlığına kaydettirme

Avustralya vatandaşları çocuklarını yurtdışında dünyaya getirebilir ve Avustralya vatandaşı olarak kayıt ettirebilirler. Bu durumda çocuklar, Avustralya'da doğan çocuklarla aynı vatandaşlık hak ve sorumluluklarına sahip olmaktadır.

Avustralya toplumuna katılım

Avustralya tüm vatandaşlarını topluma katılmaya özendirilmektedir. Topluma katılan vatandaşlar Avustralya'ya birçok şekilde katkı sağlamaktadır. Yaşadığınız çevreye ve yerel topluma katılabilirsiniz. Sosyal ve toplumsal çalışmalar yapmak için gönüllü olabilirsiniz. Bir sanat ya da kültür kuruluşuna katılabilirsiniz. Ayrıca politik yaşamda da etkin biçimde yer alabilirsiniz.

Vergi ödeme, Avustralya toplumuna doğrudan katkı sağlamanın bir başka önemli yöntemidir. Vergi ister çalıştığınız işten, ister sahibi olduğunuz bir işletmeden ya da yaptığınız yatırımlardan olsun, kazancınızın üzerinden ödenmektedir.

Avustralyalıların yararlandıkları hizmetlerden birçoğu vergiler sayesinde gerçekleşmektedir. Vergilerden elde edilen gelir sağlık, eğitim, savunma, kara ve demiryolları ile sosyal güvenliği kapsayan hizmetlere harcanmaktadır. Çalışarak ve vergi ödeyerek, Hükümetin, Avustralya toplumuna bu önemli hizmetleri sağlamasına katkıda bulunursunuz. Bu hizmetler, Avustralya'nın bugünkü gibi barışçıl ve gönençli bir ülke olmasında yardımcı olmaktadır. Eyalet ve bölge hükümetleri ile belediyeler de ayrıca verdikleri hizmetlerin masraflarını karşılamak amacıyla vergi toplamaktadır.

Vergi ödemek yasal bir gerekliliktir. Vergi, Avustralya Vergi Dairesi (Australian Taxation Office (ATO)) tarafından hem bireylerden hem de işletmelerden toplanmaktadır. ATO, tüm vatandaşların, doğru miktarda vergi ödemeleri için vergi hak ve yükümlülüklerinden haberdar olmalarını sağlamaya çalışmaktadır.

3. Bölüm

Avustralya’da hükümet ve yasalar

Bugünden itibaren ve gelecekte, Tanrı huzurunda,
demokratik düşüncelerini paylaştığım,
hak ve özgürlüklerine saygı duyduğum,
ve yasalarını tanıyacak ve uyacak olduğum
Avustralya’ya ve Avustralya halkına bağlılık sözü veriyorum.*

* "Tanrı huzurunda" sözünü kullanıp kullanmamak kişisel tercihe bağlıdır.

Avustralya’da hükümet ve yasalar

Vatandaşlık töreninde Avustralya’nın yasalarını destekleme ve onlara uyma sözü vermiş olursunuz. Avustralya yönetim sistemini, parlamenter demokrasimizde yasaların nasıl yapıldığını ve bu yasaların nasıl uygulandığını anlamamız önemlidir. Ayrıca bir vatandaş olarak sizin ülkenin yönetiminde nasıl söz sahibi olacağınızı anlamamız da önemlidir.

Görüşlerimi nasıl dile getirebilirim?

Oy kullanma

Avustralya’da 18 yaş ve üzerindeki vatandaşlar federal seçimlerde oy kullanmak için seçmen kütüğüne kayıt olmak zorundadır. Oy kullanarak, parlamentoda kim tarafından temsil edileceğiniz konusunda görüş bildirmiş olursunuz. Seçmen kütüğüne doğru bir şekilde kayıt yaptırmamanız durumunda, seçimlerde oy kullanamazsınız.

Seçmen kütüğüne kayıt olduktan sonra, Avustralya federal ve eyalet ya da bölge seçimlerinde oy kullanmak zorunludur. Bir seçimde oy kullanmamanız ve geçerli bir gerekçenizin olmaması halinde, bir para cezası ödemek zorunda kalacaksınız. Zorunlu oy kullanma, seçtiğimiz kişilerin, toplumun çoğunluğunun istediği kişiler olmasını sağlamanın bir yöntemidir.

Avustralya Seçim Komisyonu (Australian Electoral Commission (AEC)) bir Federal Hükümet kuruluşudur. Komisyon, federal seçimleri ve referandumları yönetmekte ve Federal seçmen kütüğünün sürekliliğini sağlamaktadır. AEC seçmenlere adil ve güvenilir bir seçim sağlamada yardımcı olmaktadır. AEC hükümetten bağımsızdır. Siyasi partiler ya da hükümetten kişiler AEC’nin kararlarını etkileyemez. Oylama gizli yapıldığından, istediğiniz adayı seçmekte özgür ve güvence altında olursunuz. Kime oy verdiğinizi hiç kimse göremez. Kime oy verdiğinizi başkalarına söyleyebilirsiniz, ancak hiç kimse söylemeniz konusunda size baskı yapamaz.

Sorunları temsilcileriniz aracılığıyla gündeme getirme

Avustralya’da sizi kaygılandıran konuları seçilen temsilciniz aracılığıyla gündeme getirme hakkınız vardır. Bu durumda, yeni yasalar ya da mevcut yasalarda değişiklikler söz konusu olduğunda görüşleriniz Parlamento tarafından dikkate alınabilir. Örneğin; göç sisteminin nasıl iyileştirilebileceği konusunda herhangi bir önerinizin olması durumunda bu konuyu bölge milletvekiliniz ile tartışmak için randevu alabilirsiniz. Ayrıca görüşlerinizi açıklayan bir mektup da yazabilirsiniz.

Bu şekilde sıradan Avustralyalılar, yasaların ve hükümet politikalarının oluşturulmasında söz sahibi olabilirler.

Yönetim sistemimizi nasıl oluşturduk?

Federasyon

1901 yılından önce Avustralya altı özerk İngiliz kolonisinden oluşmaktaydı.

Her bir koloni kendi sınırları içinde kendi anayasasına sahip olup, savunma, göç, posta sistemi, ticaret ve ulaşım ile ilgili kendi yasalarını uygulamaktaydı.

Halk bir dizi nedenden ötürü tek bir Avustralya ulusu oluşturmak için kolonileri birleştirmeyi istedi. Koloniler arasında ticaret ve ulaşım pahalı ve yavaştı. Sınırların ötesinde yasaları uygulamak çok zordu. Aynı koloniler ayrıca zayıf savunma sistemlerine sahipti. En önemlisi Avustralya’nın ulusal kimliği oluşmaya başlamıştı. Spor grupları Avustralya’yı uluslararası düzeyde temsil etmekte ve şarkılarda, şiirlerde, hikayelerde ve sanat alanında özgün bir Avustralya kültürü geliştirmekteydi.

Ulus birleştirmek zor bir görevdi, ancak zaman içinde tek bir Avustralya ulusu olma fikri gerçekleşti. Avustralyalılar, uluslarının devrim ya da kan dökülerek değil, görüşmeler ve referandum yoluyla birleşmesi olgusundan gurur duymaktadır.

1 Ocak 1901 tarihinde koloniler birleşerek, ‘Commonwealth of Australia’ adı altında eyaletler federasyonuna dönüştü.

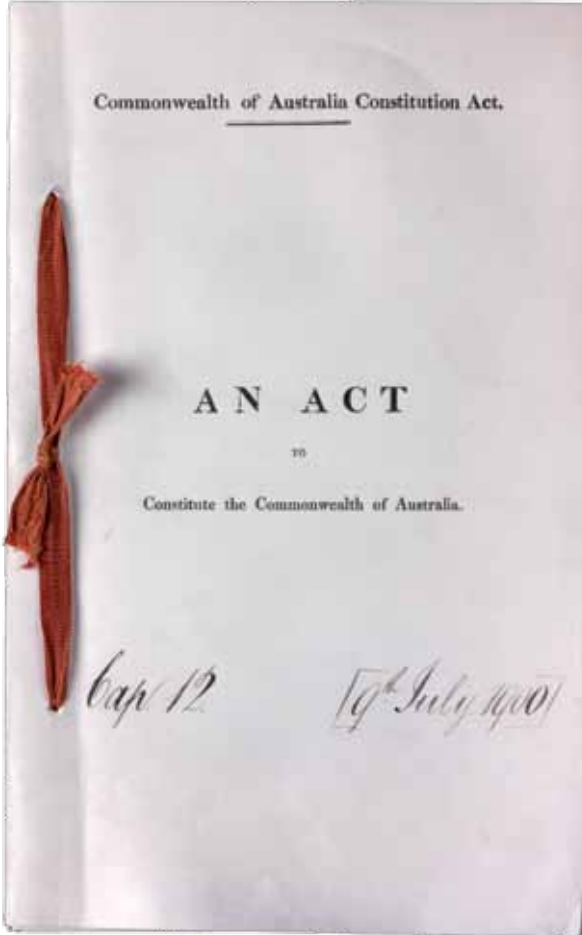
Avustralya Anayasası

1900 Federal Avustralya Anayasası (Commonwealth of Australia Constitution Act 1900), Avustralya hükümetinin temel kurallarının belirlendiği yasal bir belgedir. Avustralya Anayasası ilk başta 1900 tarihli Britanya Parlamento Yasası kapsamında çıkarılmıştır. Anayasa 1 Ocak 1901'de yürürlüğe girdiğinde Avustralya kolonileri, 'Commonwealth of Australia' adı altında bağımsız tek bir ulus haline gelmiştir.

Avustralya Anayasası kapsamında, Temsilciler Meclisi (House of Representatives) ve Senato'dan (Senate) oluşan Avustralya Federal Parlamentosu (Parliament of the Commonwealth of Australia) ve Avustralya yasalarını uygulama ve yorumlama yetkisi olan Avustralya Yüksek Mahkemesi oluşturulmuştur.

Avustralya Anayasası yalnızca referandum olarak adlandırılan özel bir oylama yöntemi ile değiştirilebilir.

Bir referandumda Avustralya Anayasası'nın değiştirilmesi için çifte çoğunluk olması gerekmektedir. Bu, eyaletlerin çoğunda ve Avustralya çapında seçmenlerin çoğunlukla değişiklik lehinde oy kullanmalarının zorunlu olduğunu ifade etmektedir.

Avustralya Anayasası

Hükümetin yetkisi nasıl denetlenmektedir?

Avustralya Anayasası yetkiyi hükümetin üç erki arasında bölmektedir. Bu uygulama, bir kişinin ya da grubun Avustralya'yı yönetmek amacıyla tüm yetkileri üstlenmesini engellemektedir.

Yasama yetkisi

Parlamento yasa yapma yetkisine sahiptir. Parlamento, Avustralya halkı tarafından seçilmiş olan temsilcilerden oluşmaktadır.

Yürütme yetkisi

Yürütme yetkisi yasaları uygulama yetkisidir. Yürütme, Avustralya Hükümeti bakanlarını ve Genel Valiyi kapsamaktadır. Her bakan bir ya da daha fazla Bakanlıktan sorumludur.

Yargı yetkisi

Hakimler (yargıçlar) yasaları yorumlama ve uygulama yetkisine sahiptir. Mahkemeler ve hakimler parlamento ve hükümetten bağımsızdırlar.

Bu yetkiler Avustralya Anayasası'nda yazılıdır.

Avustralya'nın Devlet Başkanı kimdir?

Avustralya'nın Devlet Başkanı Avustralya Kraliçesi Majesteleri Kraliçe 2. Elizabeth'dir.

Avustralya'da Kraliçenin hükümetin günlük işleyişinde bir rolü yoktur. Kraliçe, Avustralya Başbakanı'nın önerisi ile Genel Vali'yi Avustralya temsilcisi olarak atamaktadır. Genel Vali tüm politik partilerden bağımsız olarak hareket eder.

Her eyalette Kraliçeyi temsil eden ve Genel Vali ile benzer görevi üstlenen bir Vali bulunmaktadır.

Anayasal monarşi (Meşrutiyet)

Avustralya bir anayasal monarşidir. Anayasal monarşi, kral ya da kraliçenin devlet başkanı olduğu, ancak anayasa doğrultusunda hareket ettiği bir ülkedir.

Avustralya parlamenter demokrasi sistemi, yüzyıllardır gelişmekte olan İngiliz sistemini esas almaktadır. Avustralya sisteminde Avustralya Hükümeti'nin başkanı Başbakandır.

Genel Vali'nin rolü

Genel Vali:

- Avustralya Parlamentosu'nda yasalaşan tüm Yasa Tasarılarını imzalar (bu Kraliyet Onayı olarak adlandırılır)
- yönetmelikleri imzalar
- törensel görevlerini yerine getirir
- Avustralya Hükümeti'nin ve bakanlarının, federal hakimlerin ve diğer görevlilerin atamalarını onaylar.

Genel Vali ayrıca sadece belirli durumlarda kullanılabilen 'özel yetkiler' olarak bilinen özel erklere de sahiptir.

Canberra'da 1927 yılında açılmış olan eski Parlamento

Avustralya'nın bazı liderleri kimlerdir?

Devlet Başkanı

Avustralya Kraliçesi

Genel Vali

Avustralya Devlet Başkanı'nın Temsilcisi

Vali

Devlet Başkanı'nın her Avustralya eyaletindeki temsilcisi

Başbakan

Avustralya Hükümeti'nin lideri

Eyalet Başbakanı

Eyalet hükümetinin lideri

Bölge Başbakanı (Chief Minister)

Bölge hükümetinin lideri

Hükümet Bakanı

Hükümet lideri tarafından seçilen ve hükümetin bir alanından sorumlu olan parlamento üyesi

Milletvekili (MP)

Avustralya Federal, eyalet ya da bölge parlamentosunda Avustralya halkı tarafından seçilmiş temsilci.

Senatör

Avustralya Federal Parlamentosu'nda bir eyalet ya da bölgeden seçilmiş temsilci.

Belediye ya da Belde Başkanı

Belediye Başkanı

Belediye Meclisi Üyesi

Belediye Meclisi'nin seçilmiş üyesi

Avustralya nasıl yönetilmektedir?

Avustralya Hükümeti

Avustralya Hükümeti ayrıca Federal Hükümet ya da Commonwealth Hükümeti olarak da adlandırılmaktadır.

Avustralya Parlamentosu iki meclisten oluşmaktadır:

- Temsilciler Meclisi (House of Representatives)
- Senato (Senate).

Her iki meclisin üyeleri de federal seçimlerde doğrudan Avustralya halkı tarafından seçilmektedir. Federal seçimlerde oy kullandığınız zaman genellikle her iki Meclis için temsilci seçersiniz.

Canberra'da 1988 yılında açılmış olan yeni Parlamento

Temsilciler Meclisi

Temsilciler Meclisi bazen Alt Meclis (Lower House) ya da Halk Meclisi (People's House) olarak adlandırılmaktadır.

Avustralya federal seçim bölgelerine ayrılmıştır. Her seçim bölgesinde Avustralyalılar Temsilciler Meclisi'nde kendilerini temsil edecek tek bir kişi için oy kullanırlar. Bu temsilci Milletvekili (Member of Parliament -MP) olarak adlandırılmaktadır.

Her eyalet ve bölgenin Milletvekili sayısı o eyalet ya da bölgenin nüfusu esas alınarak belirlenmektedir. Avustralya halkı Temsilciler Meclisi'ne toplam 150 milletvekili seçmektedir.

Temsilciler Meclisi'nin önemli görevi, yeni yasa tasarılarını ya da yasa değişikliklerini değerlendirmek, görüşmek ve oylamaktır. Milletvekilleri ayrıca ulusal çapta önem taşıyan konuları da görüşmektedir.

Temsilciler Meclisi

Senato

Senato bazen Üst Meclis (Upper House), İnceleme Meclisi (House of Review) ya da Eyaletler Meclisi (States' House) olarak adlandırılmaktadır.

Eyaletler Senato'da nüfuslarına bakmaksızın eşit olarak temsil edilmektedir. Her eyaletten 12 seçilmiş temsilci bulunmaktadır. Ana kara bölgelerinin her ikisinden de iki temsilci seçilmektedir. Senato toplam 76 seçilmiş temsilciden oluşmakta ve bu temsilciler Senatör olarak adlandırılmaktadır.

Senatörlerin görevi de yeni yasa tasarılarını ya da yasa değişikliklerini değerlendirmek, görüşmek ve oylamaktır. Senatörler ayrıca ulusal çapta önem taşıyan konuları da görüşmektedir.

Senato

Eyalet ve bölge hükümetleri

Avustralya'da altı eyalet ve iki ana kara bölgesi bulunmaktadır. Her eyalet kendi anayasa ve parlamentosuna sahiptir. Eyalet ve bölge hükümetleri kendi başkentlerinde bulunmaktadır.

Bir Eyalet hükümetinin lideri eyalet Başbakanı; bölge hükümetinin lideri ise Bölge Başbakanı'dır (Chief Minister).

Eyalet hükümetleri Avustralya Hükümeti ile benzer şekilde faaliyet yürütmektedir. Her eyalette bir Vali Avustralya Kraliçesini temsil etmektedir. Kuzey Bölgesinde Genel Vali tarafından bir Yönetici (Administrator) atanmaktadır. Bu Yönetici, Eyalet Valisi ile benzer rol ve sorumluluklara sahiptir.

Avustralya Hükümeti seçimlerinde olduğu gibi, seçmenler kendi bölgelerine temsilci seçmek için oy kullanmaktadır. Bu temsilciler eyalet ya da bölge parlamento üyeleri olmaktadır.

Yerel hükümet

Eyaletler ve Kuzey Bölgesi belediye bölgelerine ayrılmıştır. Bu bölgeler, kent, belde, ilçe ya da yerel idare bölgeleri olarak adlandırılabilir. Her bölgenin kendi belediyesi vardır. Belediyeler yerel toplumlarına hizmet planlama ve sunmadan sorumludur. Tüm yerel yönetim bölgelerindeki vatandaşlar kendi belediye meclisi üyelerini seçmek için oy kullanmaktadır.

Üç hükümet düzeyinde neler yapılmaktadır?

Avustralya (Federal) Hükümeti aşağıda belirtilen alanlardan sorumludur:

- vergi
- ulusal ekonomi yönetimi
- göç ve vatandaşlık
- istihdam
- posta hizmetleri ve iletişim ağı
- sosyal güvenlik (emekli maaşları ve aile destek ödenekleri)
- savunma
- ticaret
- havaalanları ve hava güvenliği
- dışişleri (diğer ülkelerle ilişkiler).

Eyalet ve bölge hükümetleri aşağıda belirtilen alanlardan sorumludur:

- hastaneler ve sağlık hizmetleri
- okullar
- demiryolları
- karayolları ve trafik kontrolü
- ormancılık
- polis
- toplu taşıma.

Yerel hükümetler (belediyeler) aşağıda belirtilen alanlardan sorumludur:

- sokak işaretleri, trafik kontrolleri
- yöresel yollar, kaldırımlar, köprüler
- kanalizasyonlar
- parklar, oyun alanları, yüzme havuzları, spor alanları
- kamp alanları ve karavan parklar
- gıda ve et denetimi
- gürültü ve hayvan kontrolü
- çöp toplama
- yerel kütüphaneler, belediye salonları ve toplum merkezleri
- belirli çocuk bakımı ve yaşlı bakımı konuları
- inşaat izinleri
- sosyal planlama
- yerel çevresel sorunlar.

Avustralya Hükümeti ulusal ekonomi yönetiminden sorumludur

Eyalet ve bölge hükümetleri hastanelerden sorumludur

Yerel hükümetler (belediyeler) oyun alanlarından sorumludur

Bazı sorumluluklar çeşitli düzeylerde hükümetler arasında paylaşılmaktadır. Bu bağlamda, farklı düzeylerdeki hükümetler arasında işbirliğini özendirmek amacıyla Avustralya Hükümeti Kurulu (Council of Australian Government - COAG) oluşturulmuştur.

Avustralya'nın yönetim sisteminde siyasi partilerin rolü nedir?

Siyasi parti, bir ülkenin nasıl yönetilmesi gerektiğine ilişkin benzer fikirleri paylaşan kişilerin oluşturduğu bir gruptur. Bu kişiler partinin fikirlerini yasalar haline dönüştürmek için birlikte çalışırlar. Avustralya'daki başlıca siyasi partiler Avustralya İşçi Partisi (Australian Labor Party), Avustralya Liberal Parti (Liberal Party of Australia), Ulusal Parti (Nationals) ve Avustralya Yeşiller Partisi'dir (Australian Greens).

Milletvekili ve senatörlerin çoğu bir siyasi partiye bağlıdır. Bazı politikacılar herhangi bir partiye bağlı değildir. Bunlar bağımsızlar olarak adlandırılmaktadır.

Avustralya'da istemeniz durumunda siyasi bir partiye katılma konusunda özgürsünüz.

Avustralya Hükümeti nasıl kurulmaktadır?

Seçimlerden sonra, Temsilciler Meclisi'nde çoğunluğu sağlayan siyasi parti ya da koalisyon partileri Avustralya Hükümeti'ni (Federal Hükümet) kurmaktadır. Bu en fazla oyu alan partinin başkanı Avustralya Hükümeti'nin başı, Başbakan olmaktadır.

Temsilciler Meclisi'ndeki ikinci büyük parti ya da koalisyon partileri Muhalefet; parti başkanı ise Muhalefet Lideri olarak adlandırılmaktadır.

Başbakan, Milletvekili ya da senatörler arasından bakanları seçmektedir. Bakanlar hükümetin istihdam, Yerli Halklarla İlişkiler ya da Hazine gibi önemli çalışma alanlarından (portfolyo olarak adlandırılır) sorumlu kişilerdir. En önemli çalışma alanlarından sorumlu bakanlar, Avustralya Hükümeti'nin ana karar organı olan Kabineyi oluşturmaktadır.

Avustralya Yüksek Mahkemesi

Yasalar nasıl yapılmaktadır?

Avustralya vatandaşları kendilerini Avustralya Parlamentosu'nda temsil edecek olan kişileri seçmektedir.

Avustralya Parlamentosu ulusun yararına olacak şekilde yasalar yapmakta ya da değiştirmektedir.

Avustralya Parlamentosu üyesi yeni bir yasa ya da yasa değişikliği önerisinde bulunur. Bu öneri 'Yasa Tasarısı' olarak adlandırılır.

Temsilciler Meclisi ve Senato Yasa Tasarısı'nı değerlendirir, tartışır ve kabul edip etmeme konusunda oylamaya sunar.

Yasa Tasarısı, Parlamente'nin her iki Meclisinde de çoğunlukla kabul edilmesi durumunda, Genel Vali'ye gönderilir.

Genel Vali'nin Yasa Tasarısını imzalaması durumunda tasarı yasa haline gelir. Bu, Kraliyet Onayı olarak adlandırılmaktadır.

Eyalet ve bölge parlamentoları kendi yasalarını benzer şekilde yaparlar.

Yasalar nasıl uygulanmaktadır?

Mahkemeler

Avustralya'da yasaları yorumlamak ve uygulamaktan mahkemeler sorumludur. Mahkemeler hükümetten bağımsız kurumlardır. Bir kişinin yasayı ihlal edip etmediğine ve verilecek cezaya mahkemeler karar vermektedir. Mahkemede herkes bir avukat tarafından temsil edilme hakkına sahiptir. Mahkemeler kararlarını yalnızca ellerindeki delillere dayanarak verirler.

Hakimler ve sulh hakimleri

Hakim (yargıç) ya da sulh hakimi mahkemedeki en üst düzey yetkili görevlidir. Hakim ve sulh hakimleri bağımsız olup, hiç kimse onlara nasıl karar verecekleri konusunda telkinde bulunamaz.

Hakim ve sulh hakimleri hükümet tarafından atanmaktadır. Ancak, hükümet, hakimlerin kararları ile uyuşmadığında onları görevden alamaz.

Jüriler

Mahkeme, bir kişinin yasayı ihlal edip etmediğine karar verme sürecinde bazı davalarda bir jüriden yararlanmaktadır.

Bir jüri, genel toplumdan rasgele seçilen sıradan insanlardan oluşan bir gruptur. Hakim jüri üyelerine yasayı açıklar. Bir ceza davasında jürinin sanığı suçlu bulması halinde verilecek ceza için kararı hakim verir.

Yasa uyarınca Avustralya'da kişi mahkeme tarafından suçlu bulunana kadar suçsuz kabul edilir.

Polis

Polis toplumda huzur ve düzeni sağlamaktadır. Can ve mal güvenliğini korumak polisin görevidir. Polis hükümetten bağımsızdır. Polis, bir kişinin yasaları ihlal ettiğini düşünmesi halinde, kişiyi tutuklayıp mahkemeye sevk edebilir. Polis mahkemede delil gösterebilir, ancak kişinin suçlu olup olmadığına mahkeme karar verir.

Eyaletler ve Kuzey Bölgesi kendi polis gücüne sahiptir. Polis suç olaylarını eyalet ve bölge yasaları kapsamında ele almaktadır.

Avustralya'nın ayrıca Avustralya Federal Polis Teşkilatı (Australian Federal Police) olarak adlandırılan ulusal polis gücü de vardır. Avustralya Federal Polisi uyuşturucu ticareti, ulusal güvenliğe karşı işlenen suçlar ve çevre suçları gibi federal yasalar kapsamına giren suçları araştırmaktadır. Federal Polis ayrıca Avustralya Başkent Bölgesi'ndeki genel polis görevlerinden de sorumludur.

Avustralya'da polis ve toplum iyi ilişki içindedir. Bir suç olayını bildirebilir ve yerel polisten yardım talep edebilirsiniz.

Bir yasayı bilmemek onun ihlalinde mazeret sayılmadığından, Avustralya yasaları hakkında bilgi sahibi olmanız önemlidir.

Bir polis memuruna rüşvet vermek çok ciddi bir suçtur. Ayrıca rüşvet teklif etmek de suç oluşturmaktadır.

Avustralya'da cezai suçlar

En ağır suçlardan bazıları şunlardır; cinayet, saldırı, cinsel saldırı, kişiye ya da mülke şiddet uygulama, silahlı soygun ya da hırsızlık, çocuklarla ya da yasal rıza yaşının altında olan gençlerle cinsel ilişki kurma, tehlikeli şekilde araç kullanma, yasadışı uyuşturucu kullanma ve bulundurma ve dolandırıcılık.

Diğer ülkelerde olduğu gibi bir kişiye şiddet uygulamak Avustralya'da da yasak olup, çok ağır bir suç oluşturmaktadır. Bu, ev içi ya da aile içi şiddet olarak bilinen evde ve evlilik içinde uygulanan şiddeti kapsamaktadır. Ev içi şiddeti fiziksel, cinsel ya da psikolojik tacizi veya zarar vermeyi, zorla cinsel ilişkiyi, zorla soyutlamayı ya da ekonomik mahrumiyet ve kısıtlamayı da içermektedir.

Bıçak ya da tabanca gibi silahlar taşımak Avustralya'da yasalara aykırıdır. Tabanca edinmek isteyen bir kişi (örneğin, çiftlikte kullanmak için) öncelikle polisten ateşli silah ruhsatı almak zorundadır.

Trafik suçları

Yol ve trafik kuralları eyalet ve bölge hükümetleri tarafından denetlenmektedir. Trafik yasalarını çiğnemek büyük miktarda para cezalarına çarptırılmaya ve hatta cezaevine gönderilmeye de neden olabilir. Avustralya'da araç kullanmak için yerel sürücü belgesi edinmek ve aracınızı kayıt ettirmek zorundasınız.

Arabada yolculuk yapan herkesin bir emniyet kemeri takması zorunludur. Bebekler onaylı bebek koltuğunda oturtulmalıdır. Hız yapma ve alkol ya da uyuşturucu aldıktan sonra araç kullanma ile ilgili yasalar çok sıkıdır. Ayrıca araç kullanırken elle tutulan cep telefonu ile konuşmak da yasalara aykırıdır.

Sonuç olarak

Demokratik kurumlarımız barışçıl ve istikrarlı bir toplum oluşturmaktadır. Paylaşacağımız çok zengin ve eşsiz bir kültüre sahibiz. Bir Avustralya vatandaşı olarak, ulusumuzun hikayesinin bir parçası olacak ve geleceğimize katkı sağlayacaksınız. Avustralya size hoşgeldiniz diyor. Vatandaşlık ortak bağımızdır.

Vatandaşlık sınavına hazırlanırken 34 ve 35. sayfalarda yer alan alıştırmaya sorularını yanıtlamaya çalışınız.

Sınava tabi bölümün terimler sözlüğü

Avustralya Kamu Sektörü

hükümet bakanlıkları ve bakanlık çalışanları

Paul Avustralya Kamu Sektöründe Centrelink görevlisi olarak bir iş buldu.

sosyal kargaşa

çok sayıda kişinin genellikle bir hükümet kararını ya da politikasını protesto etmek amacıyla gerçekleştirdiği gösteri ve ayaklanmalar

Hükümet benimsenmeyen yasaları geçirdiği zaman sosyal kargaşa meydana geldi.

koalisyon

genellikle hükümeti kurmak ya da muhalefeti oluşturmak için bir ya da daha fazla siyasi partinin biraraya gelmesi
Seçimlerden sonra Temsilciler Meclisi'nde çoğunluğu sağlayan herhangi bir parti olmadı. Bu nedenle, benzer görüşleri olan iki parti koalisyon yapmak için biraraya geldi.

komisyon

resmi bir sorumluluk üstlenen bir grup insan

Seçimleri bağımsız bir komisyon düzenlemektedir.

anayasal monarşi

yetkileri anayasa ile sınırlı olan bir kral ya da kraliçenin devlet başkanı olduğu bir ülkenin yönetim biçimi

Anayasamız, Commonwealth Avustralya'yı (Commonwealth of Australia) Birleşik Krallığın Kral ya da Kraliçesinin Devlet Başkanımız olduğu bir anayasal monarşi olarak oluşturmuştur.

mahkeme

yasal davaların bir hakim ya da sulh hakimi tarafından görüldüğü yer

Kişiler yasaları ihlal ettiklerinde mahkemeye çıkabilirler.

ceza davası duruşması

bir kişinin suçlu ya da masum olduğuna karar vermek için iddia edilen suçla ilgili delillerin değerlendirildiği mahkeme duruşması

Ceza davasının görülmesinden sonra banka soyguncusu cezaevine gönderildi.

demokrasi

seçilen temsilciler aracılığıyla halkın yönetimi

Grace parlamentoda kendi temsilcisini oyla seçebildiği bir demokratik düzen içinde yaşadığı için çok mutluydu.

uyuşturucu ticareti

yasadışı satmak amacıyla uyuşturucu taşımak ya da satın almak

Jess uyuşturucu ticaretine karıştığı için cezaevine gönderildi.

ekonomik mahrumiyet ve kısıtlama

bir ilişkide eşlerden birinin diğerinin para almasını ya da taşımasını engellemesi olarak açıklanan bir tür ev içi şiddeti
Lin kocası kendisine para vermediği için ekonomik mahrumiyet ve kısıtlama yaşadı.

seçim

vatandaşların kendilerini parlamentoda temsil edecek kişiyi seçmeleri

18 yaş ya da üzerindeki Avustralya vatandaşlarının seçimlerde oy kullanmaları zorunludur.

seçmen kütüğü

bir seçim ya da referandumda oy kullanma hakkına sahip olan kişilerin kayıtlı olduğu liste
Jan oy kullanma merkezine geldiğinde, görevli, seçmen kütüğünde Jan'ın adının olup olmadığını kontrol etti.

yasaları uygulama

kişilerin yasalara uymasını sağlamak
Polis yasaları uygulamakta ve huzuru sağlamaktadır.

yürütme yetkisi

yasaları uygulama gücü ve yetkisi, Avustralya Anayasası'nda yer alan üç erkten biri
Avustralya Hükümeti bakanları ve Genel Vali'si Avustralya Parlamento'su tarafından yapılan yasaları yürütme gücüne sahiptir.

federasyon

kolonilerin belli yetkilerini koruyarak biraraya gelip bir ulus oluşturmaları
1901 yılında koloniler biraraya gelerek 'Commonwealth of Australia' olarak adlandırılan bir federasyon altında birleşmişlerdir.

İlk filo

New South Wales'de bir mahkum yerleşimi oluşturmak amacıyla Kaptan Arthur Phillip (Captain Arthur Phillip) komutasında İngiltere'den yola çıkan 11 gemiden oluşan filo
Avustralya Gününde İlk Filonun 26 Ocak 1788 tarihinde Sydney Körfezi'nde karaya çıkmalarını anmaktayız.

çiçek amblemi

ulusal çiçek
Avustralya'nın ulusal çiçeği altın akasyadır (golden wattle).

zorla soyutlama

bir ilişkide bir eşin diğer eşin görüştüğü ve konuştuğu kişileri, okuduğu yayınları ve gittiği yerleri denetlediği bir tür ev içi şiddeti
Eşi, arkadaşlarını ya da ailesini ziyaret etmesini yasakladığı için Sandi zorla toplumdan soyutlanmıştı.

bugünden geleceğe

bugünden itibaren ve gelecekte
Vatandaşlık töreninde bugünden itibaren ve gelecekte Avustralya'ya bağlılık yemini etmiş oluyorsunuz.

simge

iyi bilinen imaj
'Opera House' Sydney kentinin ünlü bir simgesidir.

yerli halklar

Avustralya kıtasının esas halkı – Aborijin ve Torres Boğazı Adalıları
Avustralya'nın yerli halkı Avustralya nüfusunun yüzde 2.5'liğini oluşturmaktadır.

Musevilik-Hristiyanlık

Yahudilik ve Hristiyanlık dinlerinin her ikisi
Musevilik-Hristiyanlık değerleri İncil'deki öğretilere dayanmaktadır.

yargı yetkisi

yasaları yorumlama ve uygulama yetki ve gücü, Avustralya Anayasası'nda yer alan üç erkten biri
Avustralya'da mahkemeler yasaları yorumlamak ve uygulamak amacıyla yargı gücüne sahiptir.

yasama yetkisi

yasa yapma ve değiştirme yetki ve gücü, Avustralya Anayasası'nda yer alan üç erkten biri
Anayasa gereği parlamento, yasa yapma yetkisi olan yasama gücüne sahiptir.

özgürlükler (özgürlük)

kişisel özgürlük ve bağımsızlık

Demokratik toplumumuzda bireyler konuşma, ifade etme, din ve örgütlenme özgürlüklerine sahiptir. Toplum olarak bu özgürlüklere önem vermekteyiz.

sulh hakimi

sulh mahkemesi hakimi

Sulh hakimi Robber'i suçlu buldu ve onu cezaevine gönderdi.

dostluk

özellikle zor zamanlarda birbirine karşılıklı yardımcı olma

Arabam bozulduğunda diğer sürücüler dostluk ruhu içinde arabayı itmeme yardımcı oldular.

ulusal marş

ulusal şarkı

Avustralya ulusal marşı 'Advance Australia Fair'dir.

parlamentar demokrasi

vatandaşlar tarafından parlamentoya düzenli olarak temsilciler seçimine dayanan yönetim sistemi

Parlamentar demokrasilerde vatandaşlar kendi temsilcilerini seçmektedir.

sürekli oturma izni olan kişi

Avustralya'da zaman sınırı olmadan oturma ve çalışma vizesi olan kişi

Abdul'ün Japon komşusu Avustralya'da sürekli oturma iznine sahip olup bir bankada çalışmaktadır.

siyasi parti

bir ülkenin nasıl yönetilmesi gerektiğine ilişkin benzer fikirleri paylaşan kişilerin oluşturduğu grup

Siyasi parti üyeleri düzenli olarak toplanmaktadır. Örneğin; toplu taşıma sistemindeki iyileştirmeleri tartışmak gibi.

kamu hizmeti

zamanı, enerjiyi ya da becerileri ulusun yararına kullanma

Jose, sığınmacıların Avustralya'ya yerleşmelerinde yardımcı olarak değerli bir kamu hizmeti sağlamıştır.

referandum

Avustralya Anayasası'nda bir değişiklik önerisi için tüm seçmenlerin oy kullanması

1967 referandumunda halk Avustralya Yerli Halkı'nın nüfus sayımında sayılması için oy kullandı.

temsilci

başkaları adına hareket eden ya da konuşan kişi

Belediye meclisi temsilcim benim fikrimi beğendi ve belediye meclisi toplantısında gündeme getirdi.

inceleme

yeni bir yasa önerisi için değerlendirme yapmak ve kabul ya da red kararı vermek

Senato, İnceleme Meclisi olarak, Alt Meclis'ten gelen vergi yasa tasarısını tartıştı.

gizli oylama

kişilerin kimsenin etkisi ya da baskısı altında kalmadan özel olarak oy kullandıkları bir oy kullanma sistemi

Gizli oylamada oyunuzu işaretlerken kimse sizi izlemez.

laik

din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılması

Laik bir toplumda resmi din yoktur.

kurmak

oluşturmak, kurmak, başlamak

Vali Phillip New South Wales'de ilk koloniyi kurmuştur.

belde

yerel hükümet alanı

Yaşadığım beldede yollar çok güvenlidir.

sosyal güvenlik

işsiz, özürlü, yaşlı ya da ihtiyaç içinde olan diğer kişilere yardımcı olmak amacıyla sağlanan hükümet maaş ve ödenekleri

Trang işini kaybettiğinde sosyal güvenliğe başvurmak zorunda kaldı.

şansını deneme

şansını kullanma

Her yıl Melbourne Cup'ta bir ata 10 dolarlık bahis oynayarak şansımı denerim.

gönüllü

zamanını ücret beklemeden bir kişiye ya da kuruluşa veren kişi

Raza, kişilere evlerinde İngilizce öğretene bir gönüllüdür.

Alıştırma soruları

Avustralya ve Avustralya halkı

1. Anzak Günü'nde neyi anıyoruz?

- a. Avustralya ve Yeni Zelanda Ordu Birlikleri'nin (Australian and New Zealand Army Corps) Gelibolu'da karaya çıkması
- b. İngiltere'den ilk mahkum olmayan göçmenlerin gelişi
- c. İlk Filonun Sydney Körfezi'nde karaya çıkması

2. Avustralya Aborijin Bayrağı'nın renkleri nelerdir?

- a. Siyah, kırmızı ve sarı
- b. Yeşil, beyaz ve siyah
- c. Mavi, beyaz ve yeşil

3. Avustralya'nın hangi resmi sembolü Commonwealth'in mülkiyetini temsil etmektedir?

- a. Ulusal marş
- b. Avustralya'nın ulusal çiçeği
- c. Commonwealth Arması

Avustralya'nın demokratik düşünce, hak ve özgürlükleri

4. Avustralya'nın yönetim sistemi hakkında, aşağıda belirtilen açıklamalardan hangisi doğrudur?

- a. Avustralya Parlamento'sunu oluşturacak kişileri Avustralya Kraliçesi seçer
- b. Hükümet halk tarafından seçilir
- c. Parlamento Üyelerimizi Başbakan seçer

5. Aşağıdakilerden hangisi konuşma özgürlüğüne bir örnektir?

- a. Gazeteler her türlü konuda yazabilir
- b. Kadın ve erkek yasalar karşısında eşittir
- c. Avustralyalılar bir dine mensup olma özgürlüğüne sahiptir

6. Avustralya'da hükümet hakkında aşağıda belirtilen açıklamalardan hangisi doğrudur?

- a. Hükümet bazı dinlere izin vermez
- b. Avustralya'da Hükümet laikdir
- c. Dini yasalar parlamento tarafından çıkarılmaktadır

7. Aşağıdakilerden hangisi Avustralya'da eşitliğe örnektir?

- a. Herkes aynı dine mensuptur
- b. Kadın ve erkek aynı haklara sahiptir
- c. Herkes aynı siyasi partiye bağlıdır

8. Aşağıdakilerden hangisi 18 yaş ve üzerinde olan Avustralya vatandaşlarının sorumluluğudur?

- a. Belediye toplantılarına katılmak
- b. Seçimlerde oy kullanmak
- c. Geçerli bir Avustralya Pasaportuna sahip olmak

9. Aşağıdakilerden hangisi 18 yaş ve üzerinde olan Avustralya vatandaşlarının sorumluluğudur?

- a. Yerel toplum hizmeti yapmak
- b. Her zaman pasaport taşımak
- c. Çağrılmaları halinde bir jüride görev almak

10. Pasaport hakkında aşağıda belirtilen açıklamalardan hangisi doğrudur?

- a. Avustralya vatandaşları Avustralya pasaportu için başvuruda bulunabilirler
- b. Sürekli oturma izni olan kişiler Avustralya pasaportuna sahip olabilirler
- c. Avustralya vatandaşlarının Avustralya'ya geri gelmek için vize ve pasaporta gereksinimleri vardır

Avustralya'da hükümet ve yasalar

11. Avustralya seçimlerinde oy kullanma hakkında aşağıda belirtilen açıklamalardan hangisi doğrudur?

- a. Kişiler istedikleri aday için oy kullanma özgürlük ve güvenliğine sahiptir
- b. Oy kullanma el kaldırarak yapılmaktadır
- c. Kişiler kullandıkları oy pusulalarının üzerine adlarını yazmalıdır

12. Avustralya'da 1 Ocak 1901 tarihinde ne olmuştur?

- a. Avustralya Anayasası referandumla değiştirilmiştir
- b. Avustralya Anayasası yürürlüğe girmiştir
- c. Avustralya ve Yeni Zelanda Ordu Birlikleri oluşturulmuştur

13. Avustralya'nın yönetim kurallarının yer aldığı yasal belgenin adı nedir?

- a. Avustralya Federasyonu
- b. Avustralya Commonwealth
- c. Avustralya Anayasası

14. Referandum nedir?

- a. Hükümeti değiştirmek için oy kullanmak
- b. Avustralya Anayasası'nı değiştirmek için oy kullanmak
- c. Başbakanı değiştirmek için oy kullanmak

15. Hükümetin hangi erki yasaları yorumlama ve uygulama yetkisine sahiptir?

- a. Yasama
- b. Yürütme
- c. Yargı

16. Aşağıdakilerden hangisi Genel Vali'nin görevidir?

- a. Eyalet başbakanlarını atamak
- b. Avustralya Parlamentosu'ndan geçen Yasa Tasarılarını imzalamak
- c. Devlet Başkanı'nı atamak

17. Eyalet hükümetleri hakkında aşağıda belirtilen açıklamalardan hangisi doğrudur?

- a. Tüm eyaletler aynı anayasaya sahiptir
- b. Her eyaletin kendi anayasası vardır
- c. Eyaletlerin anayasaları yoktur

18. Temsilciler Meclisi'ndeki ikinci en büyük parti ya da koalisyon partisine verilen ad nedir?

- a. Hükümet
- b. Muhalefet
- c. Senato

19. Parlamenteoda yasa yapmak için sunulan önerinin adı nedir?

- a. Kraliyet Onayı
- b. Yasa Tasarısı
- c. Görüşme

20. Avustralya'da huzur ve düzeni kim sağlamaktadır?

- a. Kamu görevlileri
- b. Polis
- c. Avukatlar

Yanıtlar :

1a, 2a, 3c, 4b, 5a, 6b, 7b, 8b, 9c, 10a, 11a, 12b, 13c, 14b, 15c, 16b, 17b, 18b, 19b, 20b

Sınava tabi bölümün sonu